

საქართველოს
სპორტული
კომიტეტი
08.01.1998

№ 63
(11 212)
13 აგვისტო, 1998 წ.   ფასი 40 თეთრი

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ქართველი - ჩხეთელთა და აპერიკელთა იველი სიღნეუნი

რაც დრო გადის, ცხადია, ჩვენს ყურადღებას ხელ უფრო იზიდავს მომავალი საზღვრო ოლიმპიადის, მსოფლიოში ჩატარებულ ნებისმიერ შეჯიბრებას ხიდ-წყლის მზადების პრობლემა განვიხილოთ. როგორ ირჩებიან საქართველოს ნაკრები გუნდის წევრები, რა პრობლემები აწუხებთ - ყოველივე ამაზე „ლიტერატურა“ აუცილებლად გააძვირებს ყურადღებას მომავალში. იმავდროულად მხედველობის არედან არც ის ჩვენი თანამემამულეები გამოგვრჩებიან, რომლებიც განაგრძობენ მუშაობას საქართველოს სპორტის განვითარების მიზნით.

რამაც ჩომბიძე, ამ შესანიშნავი თავდასხმელზე, საქართველოს ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა, ოდესღაც თბილისის „დინამოს“ სახელობის მუშაკებმა გელა ტუცუაძემ თქვა - ჩომბიძე რომ გუნდში იყოს, საქართველოს ეროვნული ნაკრები ევროპის 12 საუკეთესო კოლექტივს შორის მოხვდება. ნიჭიერი სპორტსმენი, მას შემდეგ, რაც საქართველოში მიწვევა გაუწია წყალბურთის ფაქტობრივად ჩაკედა, გარკვეული პერიოდი იტალიის „ფიორენტინაში“ გამოდიოდა, ახლა კი მოსკოვის „დინამოს“ და რუსეთის ნაკრების წამყვანი მოთამაშეა.

ახლანან ამერიკაში დამთავრებულ კეთილი ნების თამაშებზე რუსეთელმა წყალბურთელებმა ყველა მეტოქე დამარცხებლად დაამარცხეს და პირველი ადგილი მოიპოვეს. აღსანიშნავია, რომ ტურინის საუკეთესო მოთამაშისა და ბომბარდირის პრიზი ჩვენს თანამემამულეს ერგო - მის ანგარიშზეა 9 გოლი.

აი, როგორი შთაბეჭდილება დაუტოვებია ჩომბიძის თამაშს რუსეთელთა მთავარ მწვრთნელ პოპოვს (ამონაწერი აღებულია გაზეთ „მოსკოვსკი კომსომოლციდან“): „ნაკრების სული და გულია თავდასხმელი რეზო ჩომბიძე. იგი ფეხბურთის სტილის მოთამაშეა, ყოველ მზადა დალაშქრის მეტოქის კარი. იგი ღონიერი და გამძლეა. აუზს გარეთ ეს ახალგაზრდა გამოირჩევა თავმდაბლობითა და ზრდილობით. მისი სახით რუსეთის ნაკრებს სიღნეუნი ექსტრა-კლასის წყალბურთელი ეყოლება“.

ბასკთა 1937 წლის ლეგენდარული გუნდი

ბიბლიურ თქმულებებთან ჩვენს საბურთალოს არაფერი აქვს საერთო-საუბარია აქ უბრალოდ ბასკეთის ფეხბურთელების მეორედ ჩამოსვლაზე საქართველოში. როდესაც 1937 წლის ზაფხულზე თბილისს ამხანაგური საერთაშორისო შეხვედრის ჩასატარებლად ეწვია ბასკთა ქვეყნის ლეგენდარული ნაკრები, ჩვენმა გაზეთებმა

ერთთავად გაუსვეს ხაზი იმ ამბავს, რომ საქართველოს მიწა-წყალს ესტუმრნენ ჩვენი ძველი მონათესავე ხალხის - პირინეის იბერიის - წარმომადგენლები. მეცნიერები იმხანად ბევრს წერდნენ შორეულ ბასკთა და ქართველთა ისტორიულ კავშირებზე. გაიხსენეს ძველი საუკუნეების ბერძენი გეოგრაფის სტრაბონის ცნობი-

ლი გამოთქმა, რომ პირინეის ნახევარკუნძულზე იბერები მოვიდნენ ძველი იბერიის მიწიდან, ორ ზღვას შორის რომ მდებარეობს - პონტოსა და კასპის ზღვებს შორის. უხვად მოჰყავდათ ციტრიება შესანიშნავი მეცნიერისა და მკვლევარი **ი. მ. მ-5 მ.**

საგლეჯი ჯალხაქის ხელი მოეხარა - აპერიკელი

როგორც ვიწყობოდით („ლიტერატურა“ №60), თანამედროვე ხუთბურთული მსოფლიო ჩემპიონატზე თბილისელი დავით ჯალხაქის გამგზავრება ასპარეზობის დაწყებამდე ორიოდე დღით ადრე გადაწყდა ან ეს სპორტსმენი თავის მწვრთნელ ამირან შეროზიასთან ერთად მეხიკოში მამინ ჩავიდა, როცა სტარტამდე რამდენიმე საათი რჩებოდა. ცხადია, ამან გავლენა იქონია შედეგზე. დამეთანხმებით, რომ მეტოქეებმა ორკვირიანი მზადება უშუალოდ საშვიბრო ბაზებზე გაიარეს.

90 სპორტსმენი 30-30 მონაწილედ 3-3 ჯგუფში განაწილდა, საიდანაც 10-10 საუკეთესო ფინალურ ეტაპზე პირდაპირ გადიოდა, XI ადგილებზე გასულნი კი - ორი საუკეთესო. სპორტსმენი, ჩვენმა სპორტსმენმა X ადგილთან 40 ქულა წააგო. დამატებით ფინალში გასულბთან - 14. ასე რომ, საბოლოოდ მას 33-ე ადგილი ხვდა და 32 უძლიერესი შორის ვეღარ გააგრძელა ასპარეზობა.

გამოსაუარება

ჩიუი, როქი თუ...
ამ სათაურით „ლიტერატურა“ წინა ნომერში გამოვეყენებოდა წერილმა, რომელიც ხელისუფლების სტრუქტურებში მიმდინარე ცვლილებებს და ქართული სპორტის მომავალ ბედს შეეხებოდა, ამ სფეროს სპეციალისტთა შორის დიდი ინტერესი გამოიწვია. დღეს გთავაზობთ ორ გამოხატულებას.

შეხიარული დეპარტამენტი, შეხიარული რაც გზამას

ჩემი აზრით, ძიების წლები უკან დარჩა. ავად თუ კარგად, სისტემა დღეს უკვე გამოკვეთილია და ახლა რაიმე „ნოვაციური“ ნაბიჯი, ვფიქრობ, სიკეთეს არ მოიტანს. თუ გვინდა, რომ ქართულმა სპორტმა აღებული ტემპი, მიუხედავად სინელები-სა, განათმარის და სარეკონს, სპორტის დეპარტამენტი დამოუკიდებელ სტრუქტურად უნდა შევიწარმოოთ.

ივანე ბოჭორიძე

საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწე

შეხიარული, ვიასჯალო!

ვიღერ გვიან არ არის, საქართველოს სპორტულმა ფედერაციებმა სასწრაფოდ უნდა გამოხატონ თავიანთი დამოკიდებულება სპორტის ხელმძღვანელ სახელმწიფო სტრუქტურებთან დაკავშირებით. ვფიქრობ, უახლოეს დღეებში უნდა შევიკრიბოთ და ვიმსჯელოთ ამ საკითხზე, ფედერაციების საერთო აზრი უნდა მივაწოდოთ ქვეყნის პრეზიდენტს და ახალ სახელმწიფო მინისტრს.

თამაზ მდინარაძე

მძლეოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი

ჩემპიონთა ლიგა
მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის პირველი მატჩი

ლინაო (საქართველო) - ატლეტიკი (ესპანეთი)
12 აგვისტო, თბილისი. ზორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნული სტადიონი. დასაწყისი 20 საათზე.
მატჩზე მხოლოდ 16 ათასი ბილეთი გაიყიდება!
ეშხაქსას ნაუღია...

„ლინაო“ - „ატლეტიკის“ მატჩის წინ

თუ წარსული არა გვამს, მომავალს ვერ შექმნი, ვერც აწმოს რეალობას გაითავისებ. მხოლოდ წარსულს შეუძლია ახლის თქმა და შექმნა. დღეს კი ყველაზე ოპტიმალურ ვარიანტად ისაა მიჩნეული, რომ არ შევცხვეთ, ანუ თბილისის „დინამო“ არ შევცხვეთ ბილბაოს „ატლეტიკთან“. შევცხვენა მართლაც ცუდი რამაა და ძნელად შე-საგუებელი. აბა, გავიხსენოთ, თუ რა მოხდა შარშან ლევერკუზენში - ჩველი ბავშვის გაღაბვა და მეტი არაფერი: შევცხვეთ პორტუგალიაშიც, თანაც მეორეჯერ და არ შევცხვენა ახლა ვითომ ავტო სანატრელი უნდა იყოს? განა შეიძლება, რომ თბილისის „დინამოს“ არ შევცხვენა იდეაფიქსად ექვს? სულ ეს დაიმახსოვრო, ნამომ? თავისი წარსულით? განა შარშან არ იყო, რომ იგივე ლევერკუზენის „ბაიერს“ თბილისში მოვუვეთ. მერა რომ გერმანელებმა პირველ მატჩში პრაქტიკულად მოიმთავრეს საქმე - ბუნდესლიგის მეორე (!) გუნდის დამარცხება ოფიციალურ შეხვედრაში ხუმრობა სულაც არ გახლავთ. ასე რომ, ახლო წარსულიდანაც შეიძლება რაღაც რაღაცების ამოქექვა, იმ რაღაც რაღაცებისა, რომლებიც არ დაანებებენ თბილისის „დინამოს“, რომ არ შევცხვენა იდეაფიქსად გაიხსნოს.

რა ბიჭები არიან ისინი). ...ქართველი ფანი დარწმუნებულია, რომ ჩვენს ბიჭებს ჩემპიონთა ლიგაში „დინამოს“ მანსურით თამაში ურჩევნიათ სარფიან კონტრაქტებს... ფანი ფანი, მას ფანატიკურად უყვარს ფეხბურთი და საყვარელი გუნდი, მაგრამ რეალობაც მშვენიერად ესმის. ჰოდა, ახლა ერთი ორი სიტყვა ჩვენი ბიჭების შესახებ-ლობებზე და „დინამოს“ საგარეულო შემადგენლობაზეც ვთქვათ.

მემატიანი. რამაზ სოლოლაშვილი უკმაყოფილო არც გუნდის ხელმძღვანელობა და არც გულშემატკვარი. მისი ტალანტი ეჭვგარეშეა, თუმცა საკვარაულოა, რომ „ატლეტიკთან“ ხურცილავა უფრო გამოცდილ დავით გვარამაძეს ენდოს (ამ მეკარის ლატვიაში თამაში არ გვინახავს, განსჯით თავის ვერც „დინამო“ - „არსენალის“ მატჩი გამოგვადგება).

ლაცხა. ლევან კობიაშვილი დისკვალიფიკაციის გამო, მარცხენა ფლანგზე საკვარაულოდ გვიო დავით თამაშებს. არაა, გამორიცხულია, რომ ის ხურცილავამ ლიბეროდ გამაწვოს. ეჭვგარეშეა, რომ დინამოელთა თავაკაცი „ზონას“ არ აირჩევს და უკანა მცველთა ათამაშებს „დინამოს“, შეიძლება ამისთვის ზვიად ჯვალაძე გამოიყენოს. ყველაზე ძლიერი სტოპერი კი დღეს გუნდში ალბათ ვალტერ გუზუა. მისი შეუპოვრობის და ჯიგრიანი თამაშის იმედი ამჯერადაც უნდა გქონდეს. მარჯვენა ფლანგზე გამოცდილ ივანე მახარაძეს ალტერნატივა არ ჰყავს. სასტარტო შემადგენლობაში 20 წლის არჩილ სახვაძის გამოჩენა მოულოდნელობად არ ჩაითვლება (მარცხენა ფლანგი). მას კარგი კოორ-

კალათბურთელ ვაჟთა მსოფლიოს XIII ჩამვირნატი

იუგები - მეოთხე!

მას შემდეგ, რაც კალათბურთელ ვაჟთა მსოფლიოს XIII ჩემპიონატზე გასული უიკენდის დღეებში მოხდა, ძნელად წარმოვიდგენდით. ჯერ იყო და ნახევარფინალურ მატჩებში რუსეთელებმა წარმოუდგენლად იღბლიანი ბოლო ნუთის წყალობით ხელიდან გამოსტაცეს გამარჯვება აშშ-ს არაპროფესიონალებით დაკომპლექტებულ, მაგრამ მაინც ძლიერ ნაკრებს. მერე კი ჩემპიონატის მასპინძლებმა, ბერძნებმა, კინალამ სენსაცია მოახდინეს - აქაც იუგოსლავიელებმა მხოლოდ ბოლოს, დამატებით დროში გაიმარჯვეს.

ი. მ. მ-6 მ.
რუსეთისა და იუგოსლავიის გუნდების ფინალური მატჩის ერთი ეპიზოდი

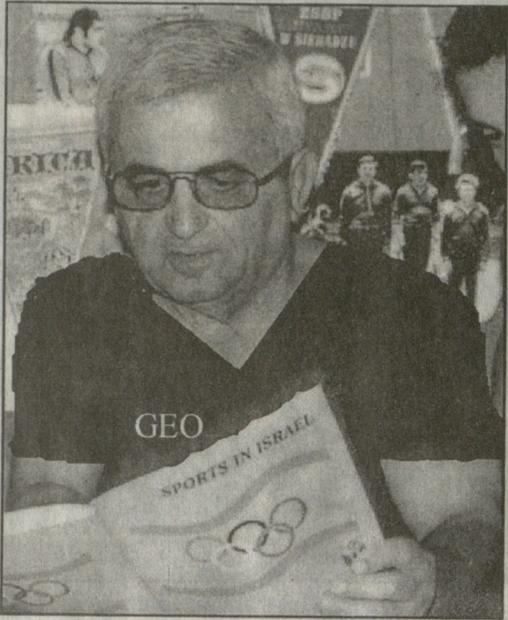
ვილოცვა

საქართველოს სპორტის დეპარტამენტი და მოსახლეობის გაჯანსაღებისა და მასობრივი სპორტის ფედერაცია დაბადებიდან 60 წლისთავს ულოცავს ამავე ფედერაციის თავმჯდომარეს, საქართველოს სპორტის დამსახურებულ მუშაკს ნუხა გაგოშვიდს.

სამოციანელები

დათო ლავითაია: გელნიკი ვარ, რომ ცხოვრებაში მუდამ ჩვენს საქმეს ვაკეთებ

დემეტრე ლავითაი (დავით) დავითაია. დაიბადა 1938 წლის 11 აგვისტოს ქველ სენაკში. 1958 წელს დაამთავრა ფოთის პირობითი-რეალური ტექნიკური, 1962 წელს - საქართველოს ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტი, 1970 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. ბერძნულ-რომაულ ჰიქსოლოგიაში სპორტის ისტორია, საქართველოს და სსრ კავშირის დამახასიათებელი მწვრთნელი უმაღლესი კატეგორიით. 1966-72 წლებში ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტში მუშაობდა ჰიქსოლოგის კათედრის უფროს მასწავლებლად, შემდეგ ჰიქსოლოგის უმაღლესი კატეგორიის დირექტორის მოადგილედ, 1973-83 წლებში სათავეში ედგა ეროვნულ ნაკრებს და პარალელურად მუშაობდა სსრ კავშირის ნაკრებთან, 1983-92 წლებში საქართველოს ჰაერბურთელობის ნაკრები გუნდის უფროსი მწვრთნელი. 1992 წლიდან მუშაობს თბილისის მერიის სპორტის სამმართველოს ოლიმპიური რეზერვის კომპლექსური სპორტული სკოლის უფროს მწვრთნელად.

დათო ლავითაია

საქონლად, რომელიც ეს-ესა ვახსენებთ, თბილისში, ყოფილ ორკინოების ქუჩაზე მდებარე საქონლის დარბაზში აისტუმრებს ფლავიანებს. აღწე მას პეტრეს დარბაზი შეარქვეს, ცნობილი სპეცილისტის პეტრე იორდანიშვილის საპატრიარქოში. ბოლო 6 წელიწადია ამ ბაზაზე კვლევა გაცოცხლდა „პეტრეს დარბაზის“ ტრადიციები - იგი ნიჭიერ ფლავიანთა აღზრდის მართლაც პეტრე იორდანიშვილისეულ კერად იქცა. არა, ტრადიციების აღდგენაში მხოლოდ სპორტული მხარე არ იგულისხმება - პირველ ყოვლისა, აქ როგორც ადრე, ადამიანებზე ყალიბდებიან, მეფობს უმაღლესი დისციპლინა, წესრიგი, სისუფთავე. დათო ლავითაია თავისი დევიზი აქვს - სამართლიანობა, შრომა, დისციპლინა. ამ პრინციპით იარა მთელი ცხოვრება და ნაყოფი კი მთელმა საქართველომ, ქართულმა სპორტმა მიიღო.

და, აქვე გვიხსენებს ჩამოვთვალთ ის სახელოვანი ფლავიანები, რომლებიც სხვადასხვა დროს დათო ლავითაიას სამწვრთნელო ქურა გაიარეს: შოთა მორილიაძე, იოსებ ბერიშვილი, ვენდი გოგლინიძე, თეიმურაზ აფხაზავა, მიხეილ სალაძე, ავთანდილ მისიურაძე, ვახტანგ ბლაგოიძე, თემურ ყაზარაშვილი, გურამ გველეჯი, რანდ ბარამიშვილი, ზაურ ივანიშვილი... პირადად აღზარდა: იოსებ ბერიშვილი, ნიკოლოზ ბაბიაშვილი, თენგიზ თელიძე, გიორგი მაკალათია, დავით ლატარია, ბესო ზურაბიანი, კობა ბალაგინოვი, ბადრი ხასაია, გიორგი წურუჭული, პატა ბიჭუძე, ილია ლევაია... დათო ლავითაიას ხელმძღვანელობით საქართველოს ნაკრებმა ორჯერ - 1973, 1976 წლებში სსრ კავშირის თასი მოიპოვა, 1977 წელს - მესამე, 1978 წელს კი გუნდმა მეორე ადგილი დაიკავა. ხალხთა სპარტაკადებში 1979 წელს მეოთხე იყო, 1983 წელს - მეორე, და კიდევ პირველი ადგილები სსრ კავშირის ახალგაზრდულ თამაშებში (1973), სსრ კავშირის პირველ ჰაერბურთელობაში (1985), მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკადებში (1984, 1990), ჰაერბურთელობის პირველობაში (1992), ვერობის იუნორთა ჩემპიონატში (1996). ორჯერ მოიპოვა სსრ კავშირის საუკეთესო მწვრთნელის ათეულში. შრომა სხვაგვარად უფასოდ ვერ იქნებოდა. სამთავრობო თუ სპორტული ორგანიზაციების მიერ მიწოდებული მრავალი ჯილდო და წოდება ჩამოთვლილი გრძელ ნუსხაში.

„ლინაო“ - „პრაქტიკოსი“ კონსოლიდირებული

დასაწყისი მხ. „ლილო“ №61, 62

გაუპარავს პრაქტიკოსს!

„პრაქტიკოსი“ მიღებულია 23.07.1998 ტელეფონით და დაჯერებული რამ გვამცნო: „ვიყავით სასამართლოში. გადაწყვეტილება არ მოგვცეს, ვინაიდან ჯერ სასამართლო ვადა არ არის გასული და შესაბამისად გადაწყვეტილება არ არის შესული ძალაში. გადაწყვეტილება ძალაში შევა 28 ივლისიდან, თუ მანამდე სასამართლო არ შევა სასამართლოში.“ მოგვცეს უფლება მდივნის თანდასწრებით ამოგვეწერა საქმიანი ქვემოთოქსონი ტექსტი... ამ „სარეზოლუციო ნაწილის გადაწყვეტილების“ (ერთგვარი) ტექსტში ახალი არაფერი აღმოჩნდა, გარდა ერთისა - „დაიდნილი“ კი არ გამოქრდა, არამედ... კოლუმბიტები „პრაქტიკოსი“ მცირე ექსკურსია: მაშინდელ საქართველოში კოლუმბიტები კერძო საკუთრების ერთადერთი სამართლებრივი ფორმა იყო, ხოლო „პრაქტიკოსი“ - პირველი და ერთადერთი კერძო პროფესიული ფუნქციონირების მქონე სახელმწიფო უნივერსიტეტის სპორტული სკოლის უფროს მწვრთნელი.

მართლაც ცუდად ყოფილა „პრაქტიკოსის“ საქმე... ქინძობის ტრანსფერი კი არა, თუ საქმის მასშტაბებს გავითვალისწინებთ, ვაჟა ჩხაიძე საერთაშორისო მასშტაბის აფერამენტო ყოფილა! შესაბამისად, მას იგივე ელოდება, რაც 1988 წელს ჰქონდათ დაგეგმილი - პირდაპირი სპორტის სასახლის ცნობილი ტურნირის შემდეგ „უეკვანათ“... საინტერესოა, ვის ეკუთვნის ეს უნიკო სცენარი? ნათესავთ ბრიყვები იყვნენ ბავარული გერმანელები, მათ შორის ერთ-ერთი ბანკირი, რომ სათანადო საბუთების გარეშე, მხოლოდ სიტყვაზე წასულიყვნენ ასეთ საქმეში? აქ აუცილებლად გვსურს აღვნიშნოთ: ცივილიზებული სამყაროში ნდობა საქმიანი ურთიერთობის საფუძველია და იგი საბუთებს არ ენაცვლება. ეს კანონთა გათვალისწინებულნი. ამასთანავე, ყველა პარტნიორი და ხელმძღვანელი პირი ვალდებულია ერთგულად დაიცავდეს ფორმის ინტერესები, რაც ნიშნავს: მთელი ცოდნა, გამოცდილება, უნარი, მისი ხელთ არსებული საბუთები, ინფორმაცია და ა.შ. დიდა, ყველაფერი ეს მხოლოდ ფორმის ინტერესების სამსახურში ჩააყენოს. ესეც კანონთა გათვალისწინებული. საწინააღმდეგო შემთხვევა კანონით იხტება.

ანია მხოლოდ რაიონის გამგეობის კარგულსთან ერთად. დაუფრთხილეთ მოქმედებს, აგვისტოს 13.05.1992 წ. №211/4-03 განკარგულებული რეგისტრაციის ერთი პირის საწარმოო ფუნქციონირების კლუბი „პრაქტიკოსი“ რომელიც შეიქმნა კომპერატივი „პრაქტიკოსის“ ბაზაზე და წარმოადგენს მის უფლებამოსილებას. და იმასაც თუ ვიხსენებთ, ბატონო პრეზიდენტო, ეს ყველაფერი 1992 წლის 11.07.1992 ტრანსფერის კონტრაქტის გაფორმებამდე, თან 13 მაისს რომ ხელდა (ლაშქარი დამთხვევითა, არა?!). დაბოლოს, ეს ფუნქციონირების წესდებას ჩაეხედეთ: დაფუძნებული ვინ არის, რა წესები არა, არ თქვათ არ გაქვთ უფლება ნაშრომად განაცხადოთ დაფუძნების ვინაობა. ეს მთელ მსოფლიოში ასეა, დამფუძნებლის ვინაობა დაცულია. თქვენ კიდევ გეფონათ ადვოკატ იმედა ხელის შეიღებს და სასამართლოს 3=1 პრინციპით არ ესმით და მართლა ვერ პოულობენო... დაგალათ არა ჩვენმა ციციერობამ, ბატონო პრეზიდენტო? რას იზამთ, ან იცის პამილგის სპექტაკლი! სცენარის ავტორებმა ვერ გაითვალისწინეს შემდეგი გარემოებები: რომ კოლუმბიტები „პრაქტიკოსის“ უფლებილო დაფუძნებლები, მისი რეგისტრაციის დღიდან ანუ 1988 წლის 3 თებერვლიდან დღემდე, უწყვეტად, „პრაქტიკოსში“ მუშაობდნენ და მისი პრაქტიკოსის წევრები არიან. რომ ბატონი ირაკლი ქავთარაძე ანუ 1988 წლიდან დღემდე, უწყვეტად მუშაობს „პრაქტიკოსში“, ჯერ როგორც ფუნქციონირი, შემდეგ მენეჯერი, ვიცე-პრეზიდენტი, პრეზიდენტი. რომ ბატონი ნუგზარ კინკრაძე ანუ 1989 წლიდან დღემდე უწყვეტად მუშაობს „პრაქტიკოსში“, ჯერ ფინანს-დირექტორის, შემდეგ პლუს ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობაზე. აღარაფერს ვამბობთ თავად ბატონ ვაჟა ჩხაიძეზე. რომ სფფ-ს გენერალური მდივანი, 1988 წლიდან მოყოლებული, პირადად იცნობს ყველა შემთხვევით პირს, ანუ ვაჟა, შვილიან იცნობს „პრაქტიკოსს“ და ქართულ საფუნქციონირო სამყაროში არაის იმდენი არ გაუფრთხილეს „პრაქტიკოსის“ რამდენსაც „გენერალს“, ლავითაიას მას, „პრაქტიკოსში“ უწყობდნენ. რომ უკლებლივ ყველა ეს პირი, და უმაღლესი განაოლებილია და უწყვეტად ბიოგრაფიით, ფუნქციონირის სიყვარულში მოიყვანა „პრაქტიკოსში“ და თქვენთან თანაკაცების წყალობით, მშობიარე მშვენიერად და ელემენტარული ბაზის გარეშე მუშაობენ, მათში, როდესაც მათი კუთვნილი მილიონებით (!) სხვები გზისაღებები და უკონომიკურ დივერსიაზე ლაპარაკობენ! და კიდევ აქვთ იმუქრება!

(სამორეკლამო ნიშნად)

პრაქტიკოსის დაპატივება

როცა მსოფლიოში უმდიდრესმა ძალისხმევა კანონისა და სამართლის დაცვის, მისთვის მანქანაში კალთები არ დაგვიყვანა-უნდა და წავიდეს, სადა უფრო გრძელად ახალგაზრდა კაცი, მერე სახელმწიფო სპორტსმენის სხეულები მიჰყვებიან: მშვიდობის, სიყვარულის, სიამაღობის, კალათბურთის, ფუნქციონირების სულ იტყვი, ლეგიონერთა რიცხვი, ამბობენ, მალე ნახვარა ათას (!) მოუკაყუნებო. მოკლედ, საქართველოს ყოველწლიურად ახსნალობით სპორტსმენი ტოკებს და ახალი წესი საზოგადოება, სამწარმოო, უკვე როგორც ჩვეულებრივ მოგვინებს, ისე უფროებს... ეტყობა, მასობრივი ემიგრაციის ხენი ჩვენს მორაგებებსაც შეეყარათ. თუ არც საზოგადოებრივი კლუბში თითო-ორი კონკრეტული მორაგებლობისანი გაეგულდებოდა, ვთქვათ, საფრანგეთში მოთამაშე ლეგიონერი ზაზა ლევაია, ლევიან ცაბაძე, ანლა მათ სხვები.

მართლაც ცუდად ყოფილა „პრაქტიკოსის“ საქმე... ქინძობის ტრანსფერი კი არა, თუ საქმის მასშტაბებს გავითვალისწინებთ, ვაჟა ჩხაიძე საერთაშორისო მასშტაბის აფერამენტო ყოფილა! შესაბამისად, მას იგივე ელოდება, რაც 1988 წელს ჰქონდათ დაგეგმილი - პირდაპირი სპორტის სასახლის ცნობილი ტურნირის შემდეგ „უეკვანათ“... საინტერესოა, ვის ეკუთვნის ეს უნიკო სცენარი? ნათესავთ ბრიყვები იყვნენ ბავარული გერმანელები, მათ შორის ერთ-ერთი ბანკირი, რომ სათანადო საბუთების გარეშე, მხოლოდ სიტყვაზე წასულიყვნენ ასეთ საქმეში? აქ აუცილებლად გვსურს აღვნიშნოთ: ცივილიზებული სამყაროში ნდობა საქმიანი ურთიერთობის საფუძველია და იგი საბუთებს არ ენაცვლება. ეს კანონთა გათვალისწინებულნი. ამასთანავე, ყველა პარტნიორი და ხელმძღვანელი პირი ვალდებულია ერთგულად დაიცავდეს ფორმის ინტერესები, რაც ნიშნავს: მთელი ცოდნა, გამოცდილება, უნარი, მისი ხელთ არსებული საბუთები, ინფორმაცია და ა.შ. დიდა, ყველაფერი ეს მხოლოდ ფორმის ინტერესების სამსახურში ჩააყენოს. ესეც კანონთა გათვალისწინებული. საწინააღმდეგო შემთხვევა კანონით იხტება.

ანია მხოლოდ რაიონის გამგეობის კარგულსთან ერთად. დაუფრთხილეთ მოქმედებს, აგვისტოს 13.05.1992 წ. №211/4-03 განკარგულებული რეგისტრაციის ერთი პირის საწარმოო ფუნქციონირების კლუბი „პრაქტიკოსი“ რომელიც შეიქმნა კომპერატივი „პრაქტიკოსის“ ბაზაზე და წარმოადგენს მის უფლებამოსილებას. და იმასაც თუ ვიხსენებთ, ბატონო პრეზიდენტო, ეს ყველაფერი 1992 წლის 11.07.1992 ტრანსფერის კონტრაქტის გაფორმებამდე, თან 13 მაისს რომ ხელდა (ლაშქარი დამთხვევითა, არა?!). დაბოლოს, ეს ფუნქციონირების წესდებას ჩაეხედეთ: დაფუძნებული ვინ არის, რა წესები არა, არ თქვათ არ გაქვთ უფლება ნაშრომად განაცხადოთ დაფუძნების ვინაობა. ეს მთელ მსოფლიოში ასეა, დამფუძნებლის ვინაობა დაცულია. თქვენ კიდევ გეფონათ ადვოკატ იმედა ხელის შეიღებს და სასამართლოს 3=1 პრინციპით არ ესმით და მართლა ვერ პოულობენო... დაგალათ არა ჩვენმა ციციერობამ, ბატონო პრეზიდენტო? რას იზამთ, ან იცის პამილგის სპექტაკლი! სცენარის ავტორებმა ვერ გაითვალისწინეს შემდეგი გარემოებები: რომ კოლუმბიტები „პრაქტიკოსის“ უფლებილო დაფუძნებლები, მისი რეგისტრაციის დღიდან ანუ 1988 წლის 3 თებერვლიდან დღემდე, უწყვეტად, „პრაქტიკოსში“ მუშაობდნენ და მისი პრაქტიკოსის წევრები არიან. რომ ბატონი ირაკლი ქავთარაძე ანუ 1988 წლიდან დღემდე, უწყვეტად მუშაობს „პრაქტიკოსში“, ჯერ როგორც ფუნქციონირი, შემდეგ მენეჯერი, ვიცე-პრეზიდენტი, პრეზიდენტი. რომ ბატონი ნუგზარ კინკრაძე ანუ 1989 წლიდან დღემდე უწყვეტად მუშაობს „პრაქტიკოსში“, ჯერ ფინანს-დირექტორის, შემდეგ პლუს ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობაზე. აღარაფერს ვამბობთ თავად ბატონ ვაჟა ჩხაიძეზე. რომ სფფ-ს გენერალური მდივანი, 1988 წლიდან მოყოლებული, პირადად იცნობს ყველა შემთხვევით პირს, ანუ ვაჟა, შვილიან იცნობს „პრაქტიკოსს“ და ქართულ საფუნქციონირო სამყაროში არაის იმდენი არ გაუფრთხილეს „პრაქტიკოსის“ რამდენსაც „გენერალს“, ლავითაიას მას, „პრაქტიკოსში“ უწყობდნენ. რომ უკლებლივ ყველა ეს პირი, და უმაღლესი განაოლებილია და უწყვეტად ბიოგრაფიით, ფუნქციონირის სიყვარულში მოიყვანა „პრაქტიკოსში“ და თქვენთან თანაკაცების წყალობით, მშობიარე მშვენიერად და ელემენტარული ბაზის გარეშე მუშაობენ, მათში, როდესაც მათი კუთვნილი მილიონებით (!) სხვები გზისაღებები და უკონომიკურ დივერსიაზე ლაპარაკობენ! და კიდევ აქვთ იმუქრება!

მ. თორაშვილი

თბილისის „დინამო“ ევროტურნირებზე

სტატიის ავტორი: მოგზაურთათვის

1) **თბილისის „დინამო“ პირველი მატჩი** ჩატარდა ევროტურნირების 1972 წლის 13 სექტემბერს პოლანდის „ტვენტესთან“ და გაიმარჯვა 3-2.

დღემდე დინამოელებმა ითამაშეს 77 მატჩი, აქედან 38 მოიგეს, 13 ფრედ დამთავრეს და 26 წააგეს. ბუტოების შეფარდება 112-93 = +19.

2) **ჩატარებული 77 მატჩიდან** დინამოელებმა საკუთარ მიწაზე ითამაშეს 38 მატჩი, 27 მოიგეს, 5 ფრედ დამთავრდა და 6 წააგეს. ბუტოები 68-23 = +45. სტუმრად ჩატარებული 38 მატჩიდან 10 მოიგეს, 8 ფრედ და 20 წააგება, 40-69 = -29. ერთი შეხვედრა კი ჩატარა ნეიტრალურ მიწაზე (დიუსელდორფში) და გაიმარჯვეს.

3) **77 მატჩში** თბილისელთა მეტოქე 24 ქვეყნის 38 კლუბი იყო. აქედან, თბილისელებს დაღმართი ბალანსი აქვთ 16 ქვეყნის გუნდებთან (იტალია, ავსტრია, რუსეთი, პოლონეთი, საფრანგეთი, საბერძნეთი, დანია, ბელარუსია, ჩრ. ირლანდია, იუგოსლავია, რუმინეთი, ნორვეგია, ლუქსემბურგი, ირლანდია, ხოლო უელსის და ალბანეთის გუნდებთან ბუტოების უკეთესი სხვაობით).

უარყოფითი ბალანსი - 7 ქვეყნის გუნდებთან (ინგლისი, გერმანია, ბელგია, ბულგარეთი, პორტუგალია, უნგრეთი, ხოლო შვეიცარიასთან ბუტოების უარესი სხვაობით). დინამოელებს პოლანდის გუნდებთან თანაბარი ბალანსი აქვთ. თბილისის დინამოელებს ევროტურნირებში ჯერ არ უთამაშიათ ესპანეთთან, ფინეთთან, თურქეთთან, შოტლანდიასთან, ისრაელთან, შვედეთთან და სხვა.

4) **პველაზე მეტი მატჩი** ევროტურნირებზე ჩატარეს: ა. ჩივაძემ - 40 მატჩი; რ. შენგელიამ - 38; დ. ყოფიანა - 35; ვ. გუცაევა - 34;

შ. ხინგავაშვილმა - 32; ვ. დარასელიამ - 32; თ. გაბელიამ - 32; თ. სულაქველიძემ - 31; შ. მახაიძემ - 26; ნ. ხინგავაშვილმა და ი.ზოიძემ - 22-22; დ. მუჯირმა (უფროსი) - 20; დ. გოგიამ და გ. კიკნაძემ - 19-19; ნ. ლობჯანიძემ - 18; ფ. კანთელაძემ - 18; ზ. სვანაძემ, თ. კოსტავამ და ლ. ციტიშვილმა - 17-17; ა. იაშვილმა და ვ. ჯორიძემ - 16-16; გ. დიდავამ, ე. გოგიჩაიშვილმა - 15-15.

5) **დინამოელთა** მიერ გატანილი 112 გოლი მოდის 35 ფეხბურთელზე. ყველაზე მეტი ბურთი შეაგდეს: რ. შენგელიამ - 19; დ. ყოფიანა - 10; ვ. გუცაევა - 8; ა. ჩივაძემ, თ. სულაქველიძემ და ვ. იაშვილი - 6-6. გ. ნოლიამ და დ. მუჯირმა (უმცროსი) - 5-5; ვ. დარასელიამ, შ. არველაძემ და ვ. გოგიჩაიშვილმა - 4-4; რ. ჩელეშაძემ - 3; შ. მახაიძემ, ლ. ნოლიამ, გ. ქინქლაძემ, გ. ჯამარაშვილმა, გ. კიკნაძემ და ლ. ხომერიკმა - 2-2; ხოლო 18 ფეხბურთელმა გაიტანა თითო ბურთი.

6) **ევროტურნირებზე** „ჭეთ-თრიკი“ არ შეუსრულებია არც ერთ დინამოელს. 2 გოლი ერთ მატჩში გაიტანეს: რ. შენგელიამ (3-ჯერ); ა. იაშვილმა (2-ჯერ); გ. ნოლიამ, დ. ყოფიანამ; თ. სულაქველიძემ, ვ. დარასელიამ; რ. ჩელეშაძემ, დ. მუჯირმა (უმცროსი) - თითოეული. დინამოელთა კარში „დუბლი“ შეასრულეს შემდეგმა ფეხბურთელებმა: იორინგმა - „ტვენტე“; ჩიგერსმა და პიტერსმა - „ტროტენხემი“; ტეკამა - „მეტ“; პონტემ - „გრასხოპერსი“; დენიკემ - „ტიროლი“; მეიერმა - „ბაიერ“; ლატამა და კიმა - „ბოავიშტა“.

7) **სულ** ევროტურნირებზე დინამოელთა კარს იცავდა 6 ფეხბურთელი. ყველაზე მეტი მატჩი ითამაშა ლ. გაბელიამ - 32 და გაუშვა 33 ბურთი, საშუალოდ ერთ მატჩში 1,03. ი. ზოიძემ - 22, გაუშვა 29,

საშუალოდ 1,31; დ. გოგიამ 19, გაუშვა 24 ბურთი, საშუალოდ 1,26. გ. ქინქლაძემ - 3. გაუშვა 4 ბურთი, საშუალოდ 1,33. სოლოლაშვილმა - 2, გაუშვა 3 ბურთი, საშუალოდ 1,5; ნ. ჩხეიძემ - 1 (შევიდა შეცვლაზე, 25-ე წუთზე).

8) **ევროტურნირებში** ჩატარებულ მატჩებში თბილისელებმა დაარტყეს 8 პენალტი, აქედან გატანი-

ლან 7 (რ. შენგელია 2; ფ. კანთელაძე; ა. ჩივაძე; შ. არველაძე; ვ. გოგიჩაიშვილი, ხოლო რ. შენგელიას დარტყმა მოვიგვრია ბულგარეთის „ლოკომოტივის“ მეკარე ნიკოლოვმა).

თბილისელთა კარი დანიშნა 9 პენალტი, გატანილია 8, ხოლო რუმინეთის „უნივერსიტატის“ ფეხბურთელს კრაიოვიანუს დარტყმა ასცდა კარს.

9) **საპაშტარ** მიწაზე ჩატარებული 38 მატჩიდან თბილისელებმა 4-ჯერ ითამაშეს „ლოკომოტივზე“, ხოლო 34-ჯერ ბ. პაქაძის სახელობის ეროვნულ სტადიონზე.

და დაესწრო 1400 მაყურებელი.

10) **77 მატჩში** 6 თბილისელი 7-ჯერ გააძვეს მიწაზე, ესენია: ლ. კობიაშვილი - 2 ჯერ; შ. ხინგავაშვილმა, მ. არზიანი, მ. შელია, ზ. ჯელაძე, გ. ანჩაბაძე. გარდა ამისა, დინამოელებმა დაიმსახურეს 83 ყვირთი ბარათი. ჯელაძე - 6; სულაქველიძემ, გუტუა და გოგიჩაიშვილი - 4-4; კანთელაძე, გუტუა, ლობჯანიძე, კალაძე, დიდავა და კობიაშვილი - 3-3. ამრიგად, ყველაზე „უხეში“ ფეხბურთელია ლ. კობიაშვილი - 2 გამძვება და 3 გაფრთხილება.

11) **77 მატჩში** დაფიქსირდა 14 სხვადასხვა ანგარიში. ყველაზე პოპულარულია 1-0, 2-1-ჯერ 2-1, აღინიშნა 9-ჯერ; 2-0-8 ჯერ; 1-1 - 7-ჯერ; 3-0 და 3-1 - 5-5 - ჯერ; 4-1; 5-1; 0-0; 4-0 - 4-4 - ჯერ; 2-2 - 2 - ჯერ; 5-0 და 6-1 - თითოეული.

თბილისელებმა ყველაზე ღიბი ანგარიშით მოუგეს: ჩრ. ირლანდიის „კრუსედედის“ და იუგოსლავიის ივეს (სტუმრად) - 5-1. ირლანდიის „უოტერფორდი“ და ლუქსემბურგის „გრევენმახერი“ - 4-0. ბულგარეთის „სლავია“; დანიის „კოპენჰაგენი“ (სტუმრად), ინგლისის „ვესტ ჰემი“ (სტუმრად) - 4-1.

ყველაზე ღიბი ანგარიშით თბილისელები დამარცხდნენ: ლევერკუზენის „ბაიერთან“ - 1-6; პორტუგალიის „ბოავიშტასთან“ - 0-5. ინგლისის „ტროტენხემთან“ და ავსტრიის „ტიროლთან“ - 1-5; შვეიცარიის „გრასხოპერსთან“ და პორტუგალიის „ბრაგასთან“ - 0-4. უნგრეთის მტკ სთან (საკუთარ მოედანზე) - 1-4.

12) **საიუბილეო გოლები.**

პირველი გოლი ევროტურნირებზე გაიტანა გივი ნოლიამ 1972 წლის 13 სექტემბერს პოლანდის „ტვენტესთან“ მატჩში („დინამო“ - „ტვენტე“ 3-2). 50-ე გოლი გაიტანა რამაზ შენგელიამ 1981 წლის 4 მარტს, ინგლისის „ვესტ ჰემთან“ მატჩში („ვესტ ჰემი“ - „დინამო“ 1-4). მე-100 გოლი შეაგდო ალექსანდრე იაშვილმა 1997 წლის 30 ივლისს ჩრ. ირლანდიის „კრუსედედთან“ მატჩში („დინამო“ - „კრუსედედი“ 5-1).

მოამზადა **მეფხვია ჯალაღონიამ**, აფხაზეთი ს. ფშავი.

საფრანგეთის ფეხბურთის ანგარიშები

პოლდი გუნდს აახალგაზრდავებს

საფრანგეთის მსოფლიო ჩემპიონატის დამთავრებიდან 3 კვირის თავზე ინგლისის საფეხბურთო ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა გლენ ჰოდლმა გამოაქვეყნა იმ 29 ფეხბურთელის ვინაობა, რომლებიც ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის პირველი მატჩისათვის მოემზადებიან. გაიკრება, რომ შედეგების წინააღმდეგ ინგლისელთა გუნდი შესამჩნევად გაახალგაზრდავებული შემადგენლობით ითამაშებს. მონდიალისა არ იყოს, ჰოდლის გუნდში კვლავ არ მოიძებნება ადგილი პოლ გასკოინისათვის.

აი, როგორ ახსნა მწვრთნელმა ეს გარემოება: „გახსთვის ნაკრების კარი ყოველთვის ღიაა. მან ახლა მთელი ყურადღება ფეხბურთზე უნდა გადაიტანოს. თუ პრემიერლიგის პირველ მატჩებს დამაჯერებლად ჩაატარებს, ნაკრებში უთუოდ დაგაბრუნებ. იგივე ითქმის გუნდში ვერ მოხვედრილ სხვა მთამაშეებზე, მაგალითად, მეტიუ ლე ტისიერზე“.

რამდენიმე სიტყვა ნაკრების ახალწევულებზე. შედეგების წინააღმდეგ პოდლის განკარგულებაშია 7 ასეთი ფეხბურთელი: „ლესტერის“ თავდამსხმელი ემილ ჰესკი, იმავე ამპლუსის ქვიფნთერი დარენ პაკერბი, ნახევარმცველი დარენ ედი, იფსვიჩელი მეკარე რიჩარდ რაიტი, მისივე თანაგუნდელი, მცველი კრონ დაიერი. მათ გარდა მწვრთნელმა კვლავ ორ ახალგაზრდა მცველს უხმო - ნიუკასლელ კარლ სერანტს და შეფილდელ უეინ ქუინს.

იუგოსლავიელთა ახალი მწვრთნელი

მსოფლიო ჩემპიონატში იუგოსლავიის ნაკრების გამოსვლამ სასტიკი კრიტიკა დამსახურა და მთავარი მწვრთნელი სლობოდან სანტრანი იძულებული გახდა გადამდგარიყო.

მთავარ მწვრთნელად დანიშნულია წარსულში ბელგრადის „ცრვენა ზვეზდას“ ცნობილი მთამაშე, 54 წლის მილან ვიგადინოვიჩი, რომელიც მწვრთნელად მუშაობდა ჯერ თურქეთში, შემდეგ კი კვიპროსსა და კუვეიტში, ბოლო სამი წლის განმავლობაში კი იუგოსლავიის ოლიმპიურ ნაკრებს ხელმძღვანელობდა.

სანამ ვიგადინოვიჩის მისცემდნენ წინადადებას, იუგოსლავიის ფეხბურთის ფედერაციის მესვეურებს სურდათ მწვრთნელად მიეწვიათ ცნობილი სპეციალისტი რადომირ ანტიჩი, რომელმაც 1996 წელს მადრიდის „ატ-

ყველაზე პირადლიჩაულის

მსოფლიო ჩემპიონატის ერთ-ერთი გმირი, „ლივერპულის“ ფეხბურთელი მაიკლ ოუენი თავისმა კლუბმა ფანტასტიკურ თანხად, 96 მილიონ დოლარად შეაფასა.

აი გაზეთ „დეილი მეილის“ საინტერესო ცნობა: რაკი ოუენი „ლივერპულისათვის“ ძალიან ბევრს ნიშნავს, ამიტომ კლუბმა გადაწყვიტა მისი ახალი, ნ-წლიანი კონტრაქტით იგი ტრანზის, ავტოკატასტროფებისა თუ სხვა სახის უსიამოვნების შემთხვევაში დაახვედოს.

ოუენი 1997-98 წლების სეზონში

ლეტიოს“ ესპანეთის ჩემპიონობა მოუპოვა

ფეხბურთის ჩემპიონობა მოუპოვა, წელს კი მარცხი განიცადა და გაათავისუფლეს. იუგოსლავიის ფედერაციას ანტიჩმა უპასუხა, რომ „ესპანურ ფეხბურთში დარჩენა სურს“.

წინა კონტრაქტის მიხედვით კვირაში 16 ათას გირვანქა სტერლინგს იღებდა

ახლა მსოფლიო ჩემპიონატის, განსაკუთრებით არგენტინის ნაკრების კარში მისი ფანტასტიკური გოლის შემდეგ, მისი ანაზღაურება ნ-ჯერ (!) გაიზარდა. ამით იგი ინგლისის პრემიერლიგის ყველაზე ძვირადღირებული ფეხბურთელი გახდა.

ალესანდრო დელ პიერო: სურვილი ნაკრებში შეხვედრა

იტალიური ფეხბურთის ვარსკვლავმა ალესანდრო დელ პიერომ წარუმატებლად ითამაშა საფრანგეთის მსოფლიო ჩემპიონატზე. „სკუადრა აზურას“ მთავარი იმედის, 23 წლის იუვენტუსელი ფორვარდისა და ფილიპო ინძაგის დუეტში მონაწილე აშკარად ვერ გაამართლა, არადა, სერია „A“-ს შარშანდელ გათამაშებაში ამ ორმა ფეხბურთელმა 39 (!) გოლი გაიტანა. ცხადია, სამშობლოში დაბრუნებულ ფორვარდებს გულშემატკივრები და, პირველ რიგში, ურსალისტიები აშკარად არაკეთილგანწყობილი შეხვდნენ. თუმცა, დელ პიერო, ეტყობა კრიტიკას შეჩვეულია და მას მინცედაპინც დიდ ყურადღებას არ აქცევს. თავის მომავალს თავდამსხმელი საკმაოდ ოპტიმისტურად შეაფურცებს, რაზედაც „გაძედა დელიო სპორტი“ გამოკვეყნებული ეს ინტერვიუ მოწმობს.

● **მონდიალის დამთავრებისთანავე სპეციალისტების უმრავლესობამ სკეპტიკური დამოკიდებულება გამოხატა დელ-პიერო ინძაგის დუეტის მიმართ. მართლაც „დასამარდა“ თქვენი წევრი?**

— რისი მიღწევაც შეგვიძლია, ეს შარშანდელ სეზონში დავამტკიცეთ. ცხადია, ეს ადვილი არ იყო და წელს ამის გამეორება ძნელი იქნება. კრიტიკის სცდებთან, რომ ჩვენმა დუეტმა ჰირი მოჰპაა. საფრანგეთთან რომ ჩამოვდით, მე და ფილიპომ სულ რაღაც ერთი კვირა დავიხვეწეთ და კვლავ ინტენსიური ვარჯიში დაიწყო. თანდათან ჩვეულ ფორმაში ჩავდგებით და ყველაფერს ვაკეთებთ, რათა შარშანდელი მარვე-

ნებლები გავაუმჯობესოთ. სკუადრის შენარჩუნება ძალიან ძნელი იქნება

ნებლები გავაუმჯობესოთ. სკუადრის შენარჩუნება ძალიან ძნელი იქნება, მაგრამ ნუ დაივიწყებთ, „იუვენტუსი“ ბრწყინვალე ფეხბურთელებითა და მწვრთნელებითა დაკომპლექტებული და ჩვენ ისევ პირველები ვიქნებით.

● **ვინ გაუწევს კონკურენციას „ბებერ ქალბატონს“?**

— მთავარ მეტოქედ „ინტერი“ მესახება. მას ფეხბურთელების დიდი არჩევანი აქვს. ზუნდის შეტევის ხაზში ლამის 5 წველი ფორვარდი გამოდის. ვიჭიბობ, „ინტერის“ ძირითადი დამატკმელი ძალა რონალდო და რობერტო ბაჯო იქნებიან. თუ მათ საერთო ენა გამონახვს, ნებისმიერი მეტოქის დაჯანა შეუძლიათ... გარდა „ბებერი ქალბატონისა“. პო, კინაღამ დამავიწყდა,

„ინტერს“ წინ კიდევ ისეთი ვარსკვლავები ჰყავს, როგორც არიან სამკოლანო, ვენტოლა, პერლო, ჯორკაეფი...
● **„მილანს“ აღარ თვლით კონკურენტად?**
— დაბ, ბერლუსკონის გუნდს ბოლო ორი სეზონი აშკარად ჩაუვარდა, მაგრამ თუ ძალა მოიკრება, ბევრს მიაღწევს, მით უმეტეს მას ახალ სეზონში

გერმანელი ოლივერ ბიჩოფიც დაემატა. წარმოიდგინათ, როგორი მძლავრი დუეტი შეიქმნება ბიჩოფისა და ლიბერიელი ჯორჯ ვეის სახით? დაუმატეთ კიდევ პოლანდიელი კლუბიერი — ფანტასტიკური სამეული გამოდის!

● **კიდევ ვინ შეგვიძლებათ სკუადრის?**
— „მილანთან“ და „ინტერთან“ ერთად დამდეგ სეზონში საკმაო ამბიციები იქნებოდა „ლაციოსა“ და „პარმას“. რომელიც კლუბიერი — ფანტასტიკური სამეული გამოდის!

● **კიდევ ვინ შეგვიძლებათ სკუადრის?**
— „მილანთან“ და „ინტერთან“ ერთად დამდეგ სეზონში საკმაო ამბიციები იქნებოდა „ლაციოსა“ და „პარმას“. რომელიც კლუბიერი — ფანტასტიკური სამეული გამოდის!

● **კიდევ ვინ შეგვიძლებათ სკუადრის?**
— „მილანთან“ და „ინტერთან“ ერთად დამდეგ სეზონში საკმაო ამბიციები იქნებოდა „ლაციოსა“ და „პარმას“. რომელიც კლუბიერი — ფანტასტიკური სამეული გამოდის!

● **კიდევ ვინ შეგვიძლებათ სკუადრის?**
— „მილანთან“ და „ინტერთან“ ერთად დამდეგ სეზონში საკმაო ამბიციები იქნებოდა „ლაციოსა“ და „პარმას“. რომელიც კლუბიერი — ფანტასტიკური სამეული გამოდის!

გაბრიელ ბატისტუტა

„ბატი-გოლი“ ფლორენსიაში დარჩა

როგორც ეტყობა, ექსტრავაგანტურმა არგენტინელმა ფორვარდმა გაბრიელ ბატისტუტამ ფლორენციის „ფიორენტინის“ „ჯგვარი დაინერა“ — მან კლუბთან ახალ, გრძელვადიან კონტრაქტს მოაწერა ხელი, რომლის თანახმად „ბატი-გოლი“ ფლორენციაში 2003 წლამდე დარჩება.

გულშემატკივრებმა იციან, რომ არგენტინელი ფორვარდი იტალიურ კლუბში 1991 წელს გადავიდა. ახლა გაბრიელი 29 წლისაა, ამრიგად, იგი კარიერას, ალბათ, ამავე კლუბში დაასრულებს.

ალსანიშნავია, რომ ბატისტუტას ჯერ კიდევ სამი თვის წინათ გადაწყვიტილი ჰქონდა კლუბის შეცვლა, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ფიორენტინაში გერმანიიდან მთავარ მწვრთნელად ჯოვანი ტრაპატონი დაბრუნდა, არგენტინელმა აზრი შეიცვალა.

საპარტიო-საპარტიო-საპარტიო

ჯგუფი ტური

ეზმასას ნაულია...

მარანი-91 (თბილისი) - სამხარალო (წყალტუბო) 0-0
მარანი-91: ლომია, ივანიშვილი (ხარებავა, 89), ალადაშვილი, დავითიძე, დანელია, ჯიშკარიანი, ჭინჭარაული, ცხიფურიძე, ბაგრატიონი (დგვიძე, 67), ხუციშვილი, მესხი.

დინამო (ბათუმი) - ვიზ-პროქსია (თბილისი) 0-1
დინამო: ტოგონიძე, გოგიტიძე (აფხაზა, 46), ლლონი, სიჭინავა, მაქაცარია (კანტიძე, 46), ვერეშვილი, მ. მახარაძე, ჭიჭიანი, ტულუში, მაქუტაძე, რუსია.

მგალობლიძე (რუსთავი) - დილა (გორი) 1-1
მგალობლიძე: ბედინიძე, ი. ხუციშვილი, ბეჭელი, ბურნაძე, სხვაძე, ვ. კილაშვილი, ტარტარაშვილი, ზირაძე, ლაბაძე (მჭედლიძე, 46), ლ. ალადაშვილი (მეთეშვილი, 46), კ. ალადაშვილი.

უნივერსიტეტი (თბილისი) - გორაკი (თბილისი) 1-3
უნივერსიტეტი: ნიკოლაძე, ზამთარაძე (ქიბრაძე, 67), ილიაშვილი, კობიაშვილი, ცომაია, სვანიძე, კაკუბავა, ბახტაძე, მალრაძე, ჭუმბურიძე (ნინუა, 83), როსტომიშვილი.

დინამო და მადლი სისწრაფე გაანინა და რაც ყველაზე მთავარია, ბურთიანდაც სწრაფად დაბრუნდა, რის გამოც შეტევებში მწვავედ ერთობდა. ნახევარდაცვა. დაცვისა და ნახევარდაცვის რგოლების შედარებაზე გთხოვთ კონკრეტულ უკეთესად არავის ხელაწივება. მას დირექტორმა შეუძლია და ფლანგებზე თანაგუნდელეების დახმარება დაზღვევა. მარჯვენა ფრთაზე „დინამოს“ შეტევითი პოტენციური ძალიან სუსტია - საამისო ფეხბურთელი კახი გოგიაშვილის წასვლის შემდეგ გუნდში ვერა დე ვერ გამოჩნდა. მარჯვნიდან დინამოელთა შეტევები, ალბათ, ერთობ მეტხერად იქნება. სამაგიეროდ, მარცხენა ფლანგზე რატი ალექსიძის აქტიურობის იმედი უნდა გვქონდეს. IX ეროვნული ჩემპიონატის საუკეთესო ფეხბურთელ დავით მუჯირისგან გაცილებით მეტს ველოთ, ვიდრე მან ბოლო მატჩებში გვიჩვენა. მისი ყუმიბარისებური დარტყმები ბასკებთანაც ძალიან დაგვირდება. ლევან ციციშვილი ნახევარდაცვის ცენტრში თამაშს, ცოტა არ იყოს, გადამეუღლა, რაც ეტყობა კიდევ. თუმცე თავის საყვარელ ცაციას ხანდახან ეფექტურად და პროფესიონალურად ხმარობს, რითაც კომპენსირებას უკეთებს მარჯვენა ფეხის მოუქ-

ნელობას. მუჯირისა და ციციშვილის ტანდემი ჯერ მთელი ძალით არ ამოქმედებულა, მაგრამ ამისი დიდი იმედი ხურცილავას, როგორც ჩანს, აქვს. თამაშს. 24 წელი ის ასაკია, როცა ფეხბურთელს კარიერის პიკი ეწყება. ლევან ხომერკის ჩვენს ბეჩავეროვნულ ჩემპიონატში გოლების განა არ უჭირს, მაგრამ საერთაშორისო დონეზე სათქმელი ჯერ არ უთქვამს. ამ სეზონში „დინამოს“ ევროტურნირებზე თამაში ალბათ მის კარიერაში ყველაზე მნიშვნელოვანი იქნება. მიხეილ აშვეთიაშვილი თავის თავი უკვე შექმნა, მაგრამ ეს არ კმარა არც მისთვის და არც გულშემატკვირებისთვის. აშვეთიას გარეშე „დინამოს“ თავდასხმა მეტად უსუსურად გამოი-

SOS მორიპარკის... ფეხბურთის მოედანი
ეს ამბავი ამ დღეებში მოხდა თბილისის ერთ-ერთ ყველაზე თანამედროვე და ხალხმრავალ დასახლებაში - დიდ დიდოში. 168-ე სკოლის საფეხბურთო მინდორზე ორივე კარი ჯერ ვიდაცამ „მოცე-

ყურება და თუ მისო ბასკებთან მატჩში ჩრდილში მოქცა, „დინამოს“ ამით მეტად დააღალატებს. აი, დღეს ასეთი არსენალის ამბარა თბილისის „დინამო“, რომლისთვის არშერცხვენა შეიძლება სასურველი კი იყოს, მაგრამ წარმატებად არ უნდა მივიჩნიოთ. ყველას ყელში ამოუვიდა ლაპარაკი „წილი დინამოელზე“, არაპროფესიონალიზმზე... საყვარელ გუნდს ყველაზე უფრო მან უნდა მხარდაჭერა, როცა მისი დიდებები უდგას, დაბეჩავებულ ხალხსაც სწორედ ახლა სჭირდება ყველაზე მეტად განხარება, ეროვნული სიამაყის კიდევ ერთხელ განცდა...

დათო თამარაძე

ჯგუფი ტური

სულ ორი კვირაა, რაც ვლადიკავკაზის „ალანის“ ხელმძღვანელებმა ორ მილიონ დოლარად პოლანდის მსვ „ეინდშოვენს“ მიჰყიდეს ქართველი ნახევარმცველი გიგა ბახტაძე. ახლა კი ცნობილი გახდა, რომ ოსურმა კლუბმა ასეთივე თანხა იშოვნა ფრანგულ მსუში ნახევარმცველ იგორ იანოვისკის გაყიდვით. ვერაფერს იტყვი, ორ კვირაში 4 მილიონი დოლარი კარგი თანხაა!

რაკი „პარი სენ-ჟერმენზე“ საუბარი, აღენიშნავთ, რომ ეს კლუბი წელს მნიშვნელოვნად გაძლიერდა. იანოვისკის გარდა ფრანგულმა გუნდმა 17 მილიონ დოლარად „ფენი რასნიზანს“ შეიძინა ნიგერიელი აუგუსტინ ჯეი-ჯეი ოკონა, 10 მილიონად „ბაიერიდან“ კრისტიან ვიორსნი, 4,6 მილიონად ესპანოლელი ნიკოლა უედევი. გარდა ამისა, გუნდმა დაუბრუნდა მეკარე ბერნარ ლამა, ითხოვა ორი ახალი მოთამაშე ბრაზილიელი ადაილტონი და ფრანგი დომინიკ კასაგრანდი.

ბედის ახას ჰქვია!

იციო, ალბათ, რომ ჩემპიონთა თასის გათამაშების ამ ეტაპზე ლატვიის პირველი გუნდის „სკონტოს“ მეტოპეა იტალიის „ინტერი“. ცხადია, ბალტიისპირელებს, რომელთა გუნდში ქართველი ლეგიონერებიც არიან - ლევან სილაგაძე და ალექსანდრე რეზიაშვილი, მეტად ძნელი ამოცანის შესრულება მოუწევთ. მწვრთნელი სტარკოვი სულ იმის ფიქრშია, რა ტაქტიკითა და რა შემაღენლობით ითამაშოს რონალდოსა და რობერტო ზაჯოს გუნდის წინააღმდეგ.

მოულოდნელად გაირკვა, რომ ლიტუველებთან შეხვედრაში ტრავმის გამო ვერ ითამაშებს ნვანკო კანუ. მიზეზი (იქ გაიმართება პირველი შეხვედრა), აგრეთვე ვერ გამოვლენ მინდორზე დისკვალიფიცირებულები ძანელი, ფრეზი და უესტი. სავარაუდოდ, ვერ ითამაშებენ ის ფეხბურთელებიც, რომლებიც გვიან შეუდგენ ვარჯიშს - რონალდო, ჯორკაევი, ვინტერი, სიმეონი. ასე რომ, „ინტერი“, „სკონტოს“ წინააღმდეგ, ვაქტობრივად, მეორე შემაღენლობით ითამაშებს - ლატვიელებმა უნდა თქვან ბედი გვაქვსო.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ამბავი

თასი ბაისაველი მიუხედავად ღარიბაძე

გერმანიის ლიგის თასის ფინალში მიუნხენის „ბაიერნი“ - „შტუტგარტი“ გაანადგურა 4-0, აქედან სამი გოლი გაიტანა ბრაზილიელმა ელბერმა, ერთი - იანკერმა. ეს მატჩი ლევერკუზენში შედგა და მას 14 ათასი მაყურებელი დაესწრო.

ნაქარბის მოგაველი გუნდისათვის

გერმანიის ეროვნული ნაკრების საფრანგეთის მსოფლიო ჩემპიონატში წარმატებულმა თამაშმა კრიტიკის ქარცეცხლი დაატეხა მთავარ მწვრთნელ ბერტი ფოგტოს. მართალია, ქვეყნის საფეხბურთო კავშირმა და, პირველ რიგში, პრეზიდენტმა ეგდიუს ბრაუნმა მას სრული თანადგომა გამოუცხადა, პრესაში არ წყდება მოთქმა-მოთქმა ნაკრების მწვრთნელის შეცვლის შესახებ. ვის არ ახახელებენ ფოგტოს ადგილზე - იქ მიუნხენის „ბაიერნი“ თავკაცი ოტმარ პიტცეფელი, ოტო რეპაგელი „აიხერსლაუტერნიდან“, კრისტოფ დაუმი „ბაიერნიდან“...

პრესა ფოგტოს ნინაღმეობა

როგორც გერმანიის ფეხბურთელთა კავშირის პრეზიდენტმა ეგდიუს ბრაუნმა განაცხადა, ახლა პრესა „ბუნდესტაგის“ ბერტი ფოგტოს კი ესხმის, მაგრამ... გაზეთმა „ბილდმა“ მოაწყო თავისი მითხვედრის სატელეფონო გამოკითხვა: შეუძლია თუ არა ბერტი ფოგტოს კვლავინდებურად უხელმძღვანელოს ნაკრებს. გამოკითხულთა 75

პრესა ფოგტოს ნინაღმეობა

ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტი. გერმანიის ნაკრებში არც მოთამაშეთა შორის სუფევს იდეალური დამოკიდებულება. მონდილის დამთავრების შემდეგ სიმფიფის ასაკში შესულმა ფეხბურთელებმა იურგენ კლოსმანმა, იურგენ კოლერმა, ანდრეას კეპემ დაუფარაგად განაცხადეს, რომ ამდენმა ინტერესმა და სკანდალებმა ნაკრებში თამაშის სურვილი დაუკარგათ, ამიტომ ფოგტოს შეუთავაღეს, ჩვენს გამოძახებაზე აღარ შეწყველოთ. ამ ვეტრანების საპრისპიროდ სხვა აზრი აქვს 37 წლის სახელგანთქმულ მცველ ლოთარ მათუსს: „ჯერ კიდევ ჯანსაღ ვარ და ნაკრებში თამაში მინდა. ფოგტოს დამირეკა და დაახლოებით 20 წუთი ვისაუბრეთ. ძირითადად მსოფლიო ჩემპიონატის მოვლენები გავაანალიზეთ. რაც შეეხება ჩემს სანაკრებო მომავალს, ეს მწვრთნელის გადასაწყვეტია. მზად ვარ იქ ვითამაშო, სანამ საჭირო ვიქნები“.

პრესა ფოგტოს ნინაღმეობა

როგორც გერმანიის ფეხბურთელთა კავშირის პრეზიდენტმა ეგდიუს ბრაუნმა განაცხადა, ახლა პრესა „ბუნდესტაგის“ ბერტი ფოგტოს კი ესხმის, მაგრამ... გაზეთმა „ბილდმა“ მოაწყო თავისი მითხვედრის სატელეფონო გამოკითხვა: შეუძლია თუ არა ბერტი ფოგტოს კვლავინდებურად უხელმძღვანელოს ნაკრებს. გამოკითხულთა 75

როგა დაითარსები...

დევიდ ბექემი, მსოფლიო ჩემპიონატზე არგენტინელებთან თამაშიდან გათქვევის მიუხედავად, კვლავ რჩება ინგლისელი გულშემატკვირების ერთ-ერთ საყვარელ ფეხბურთელად. ამიტომ მათ ეწყინათ, როცა „მანჩესტერ იუნაიტედის“ ნორვეგიაში გასტროლებზე ბექემმა ტრავმა მიიღო და ახლა იძულებულია „შეისვენოს“.

როგა დაითარსები...

დევიდ ბექემი, მსოფლიო ჩემპიონატზე არგენტინელებთან თამაშიდან გათქვევის მიუხედავად, კვლავ რჩება ინგლისელი გულშემატკვირების ერთ-ერთ საყვარელ ფეხბურთელად. ამიტომ მათ ეწყინათ, როცა „მანჩესტერ იუნაიტედის“ ნორვეგიაში გასტროლებზე ბექემმა ტრავმა მიიღო და ახლა იძულებულია „შეისვენოს“.

იაპონელთა მწვრთნელი შიგულიანეს, სამხრეთ კორეელთა - ვერა

იციო, 2002 წლის მსოფლიო საფეხბურთო ჩემპიონატს ერთდროულად ორი ქვეყანა - იაპონია და სამხრეთ კორეა უმასპინძლებს. მათმა ნაკრებმა გუნდებმა საფრანგეთის მონდილიზე სუსტად იასპარეზეს. ცხადია, ასეთ წარუმატებლობებს გუნდების მთავარი მწვრთნელები შეეწინააღმდეგებიან და სამხრეთ კორეის ფეხბურთის ფედერაციის ხელმძღვანელები გაფაციცებით ექებენ მათ შემცველებს. როგორც ეტყობა, ამოავალი მზის ქვეყანამ ასეთი კაცი უკვე მოიპოვა. ესაა ლონდონის „არსენალის“ ფრანგი მწვრთნელი არსენ ვენგერი. იაპონიის ფეხბურთის ფედერაციის ტექნიკური კომიტეტის ხელმძღვანელი კუნიე დანი საგანგებოდ ჩაფრინდა ინგლისში და ორი დღის მანძილზე შეხვედრები ჰქონდა

ფრანგ სპეციალისტთან. როგორც იტყობინებიან, მხარეები შეთანხმდნენ, რომ 1999 წლის 1 იანვრიდან ვენგერი შეუდგება იაპონიის ნაკრების თავკაცი მოვლენის მხარეებს, მანამდე კი ფრანგი მწვრთნელი, თანამად ადრე დადებული კონტრაქტისა, მუშაობას გააგრძელებს ლონდონის „არსენალში“, რომელსაც შარშან არსენამ პრემიერლიგის ჩემპიონის ტიტული მოაპოვებინა. იაპონური გაზეთები ოპტიმიზმით შეხვდნენ მიღწეულ შეთანხმებას, ამასთანავე ისინი იხსენებენ, რომ 1995-96 წლებში ვენგერი უკვე მუშაობდა ამოავალი მზის ქვეყანაში - სათავეში ედგა კლუბ „ნაგოია გრანუს ფოის“. ვენგერმა მას „იმპერატორის თასიც“ კი მოაპოვებინა.

თავად 48 წლის ფრანგ სპეციალისტი იაპონიაში დაბრუნება ძალზე ნიღბავს; ამ ქვეყანამ ჩემზე წარუშლელი უნდა შეამქედებლა ბატოვა. მოსახლონარი ბევრი მაქვს, სიამოვნებით დავბრუნდები იაპონიაში და გულთანადაც ვიმუშავებ. როგორც ხედავთ, იაპონელებმა თავისი ნაკრების ხელმძღვანელი უკვე იპოვნეს, აი კორეელებმა კი, ჩერჩეობით, ვერა. სანამ ანატოლი ბიშოვეცის რუსეთის ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დანიშნავდნენ, აზიელთა სცადეს მასთან მოლაპარაკება (ბიშოვეცი 1993-95 წლებში უკვე მუშაობდა სამხრეთ კორეის საკლუბო გუნდებთან), მაგრამ უშედეგოდ. თუ რას მოიმოქმედებენ ისინი, მალე შევითკობო.

ბასკთა მეორე მოსვლა...

იმ ისტორიული მატჩის პროგრამა

(პირველი მხარეები)

რის, აკადემიკოს ნიკო მარის გამოკვლევებიდან, რომელმაც არც მეტი, არც ნაკლები, ბასკთა მიწის „პირინეის გურია“ უწოდა. ანტიკური ავტორები თავიანთ შრომებში აღწერენ მდინარე იბერუსის (ებრო) ნაპირებზე მცხოვრებ ბასკებს (ეუსკალებს) როგორც თავისუფლებისმოყვარე, მამაც, კეთილშობილურ, სტუმართმოყვარე ხალხს. შრომის ერთგულ, მაღალი კულტურის ადამიანებს, რომელთაც არ შეუძლიათ თავისი სამშობლოს გარეშე არსებობა და ადვილად ვერ ემევიან სხვათა მიწა-წყალს. საკმაოდ მაღალი ტანისა და მომხიბლავი იერის, ისინი გამოირჩევიან შესაშური ძალითა და მოქნილობით, უყვართ ცეკვა-თამაში, სპორტი, განსაკუთრებით ფეხბურთი და თავიანთი ეროვნული პელოტი - ბურთის ხეღობის თამაში. მართლაც, საქმაოდ ბევრი საერთო გეგმას აქვს ჩვენ და ბასკებს წეს-ჩვეულებებსა და ყოფა-ცხოვრებაში. ისინიც საუკეთესო მღვდნეულები არიან, ამასთან ჩვენსაგან ღვინოს ტიპტორებში ინახავენ, სახლებს კრამიტით ხურავენ, შუა ოთახში ჯაჭვებიანი კერია აქვთ, მღვრიანი და ცეკვავენ ჩვენებურად. გვალა საერთო სიტყვებს, ტომონიშებს, ახგობებს, არ იკითხავენ: „ძარი“ და „ხუბულური“, „დაბალი“ და „ერისთავი“, „ხე“ და „ნოღია“, „მესტია“ და „ინაური“, „ლოლუა“ და „წიკალური“, „ლეინტი“ და „ბურე“ და „აქაი“, „ხაშური“ და „წყარო“. „მკნუტი“, „ოთავი“, „პორბალი“, „მელი“, „ბილიკი“ და, თქვენ წარმოიდგინეთ, „ლელო“... მრავალი საინტერესო გამოკვლევა შემოგთავაზებს ორი ხალხის ძველ ისტორიულ კავშირებზე აგრეთვე აკადემიკოსმა არნოლდ ჩიქობავამ, მეცნიერებმა ვ. შიშმარევემ, ილია ტაბალუამ, ბივი ზეცარმა, გრეტა ჩანტლაძემ, შურნაღისმა ალექსანდრე კიკნაძემ და სხვებმა. ექვბარეშეა, რომ მუშაობა ამ მიმართულებით შემდგომშიც გაგრძელდება და უფრო ინტენსიური გახდება.

1936 წელს ბასკთა მიწაზე სამოქალაქო ომი დაიწყო. ბასკთა ქვეყნის რესპუბლიკურმა მთავრობამ სასწრაფოდ გამოიძახა ფრანგებიდან თავიანთი ცნობილი ფეხბურთელები, რათა სანგრძლივ ტურნეში გაეგზავნათ ისინი ევროპის დიდ სტადიონებზე საასპარეზოდ. გუშინდელმა მებრძოლებმა ახლა შეცვალეს თოფი და ვაზნა ტყავის ბურთსა და ბუცებზე. ერთი სიტყვით, 1937 წლის 24 აპრილს მამაცმა ფრანგმა ფრინავმა გალიმ თავისი „რკინის ფრინველი“ მოხდენილად მოწვევითა აღმოკიდებული ჰილბაოს აეროდრომს და 20 ბასკი ფეხბურთელი დელეგაციის ხელმძღვანელთან, მის მოადგილესთან, გუნდის მწვრთნელთან, მასპინძელთან და პურნალი-სტანთან ერთად მშვიდობიანად დასვა საფრანგეთის საკურორტო ქალაქ ბიარიცაში, საიდანაც გუნდი მატარებელი პარისს გამგზავნა.

... ისიდრო ლანგარა, ლუის რეგეირო, ლეონარდო სილაურენი, გილერმო გოროსტისა, ენრიკო ლარინაგა, ემილიო ალონსო, გრეგორიო ბლასკო, რობერტო ერბარია... არ გვახსოვდება ჩვენში ფეხბურთის ძველ გულშემატკივრები, რომელსაც არ ჰქონდას გაგონილი ამ შესანიშნავ ბასკ ფეხბურთელთა სახელები. მაგრამ განა ჰეროდოტის მათი არანაკლებ ღირსეული თა-

ნამეამულეს მელჩორ ალვერის ვინაობა? არადა სწორედ მას - ბილბაოს საღამოს გახეთის „ლა ტარდეს“ („საღამო“) თანამშრომელს - ეკუთვნის ევროპაში ბასკთა შესანიშნავი გუნდის ტურნეს გამართვის იდეა.

ტურნეს პირველი მატჩი ბასკებმა საფრანგეთში ჩატარეს „პარკ დე პრენსის“ სახელგანთქმულ სტადიონზე 1937 წლის 26 აპრილს პარისის „რესინგთან“ - ქვეყნის მრავალჯოხის ჩემპიონსა და გათამაშების ლიდერთან. 3-0 - ასეთი დამაჯერებელი ანგარიშით გაიმარჯვეს ბასკებმა. მეორე მატჩში მეტოქენი კვლავ შეხვდნენ ერთმანეთს და ისევ სტუმრებმა იმარჯვეს. ამის შემდეგ ბასკებმა საფრანგეთში კიდევ სამი შეხვედრა ჩატარეს, მათ შორის მარსელის „ლოიმპიკის“ ძლიერ გუნდთან და აქაც დამაჯერებლად გაიმარჯვეს 5-2. წარმატებითი ტურნე პოლონეთისა და ჩეხოსლოვაკიის სტადიონებზე გაგრძელდა.

გამარჯვებით დაიწყო ბასკ ფეხბურთელთა ორთვიანი ტურნე საბჭოთა კავშირშიც. პირველ მატჩში 24 ივნისს სტუმრებმა სლვის მოსკოვის „ლოკომოტივს“ (5-1) 90 ათასი მაყურებლის თანდასწრებით, მეორე შეხვედრა მოსკოვის „დინამოს“ მოუგეს 2-1. მესამე მატჩში ცნობილმა ლენინგრადელმა არბიტრმა ნიკოლაი უსოვმა ყველაათვის მოულოდნელად სენსაციური ფრე (2-2) აღნიშნა ლენინგრადის ნაჟეჟთან მატჩში. მეოთხე შეხვედრაში 5 ივლისს ბასკების წინააღმდეგ „დინამოს“ საკავშირო ნაკრები გამოიყვანეს, რომლის შემადგენლობაში სხვებთან ერთად ორი თბილისელი ფეხბურთელიც თამაშობდა - მარჯვენა მცველი შოთა შავგულიძე და მკარე ალექსანდრ დოროხოვი. (7-4) ასეთი უჩვეულო ანგარიშით გაიმარჯვეს სტუმრებმა. ამ დღეს მათმა ცენტრალურმა თავდასხმელმა ისიდრო ლანგარამ ა. დოროხოვის კარში 3 ბურთი გაიტანა. სულ ტურნეს დროს ბასკთა მიერ 32 გატანილი ბურთიდან ზუსტად ნახევარი - 16-ის ავტორი (აქედან 2 ბურთი თავით შეაგდო) სწორედ ი. ლანგარა იყო. მისი უწინებელთა მანაშინ N1 პრობლემათა იქნა საბჭოთა გუნდებისათვის. „მაღალ კაბინეტში“ გადაწყვედა, რომ სტუმრები დაუმარცხებულნი არ გაეშვათ პირველი სოციალისტური ქვეყნიდან. ასე რომ რიგით მეხუთე მატჩში ბასკთა წინააღმდეგ სხვადასხვა კლუბების 5 მოთამაშეთ გაძლიერებული მოსკოვის „სპარტაკი“ გამოიყვანეს. მსაჯიც, რომ იტყვიან, შესაფერისი დანიშნეს - სინდისზე ხელაღებული მოსკოველი არბიტრი ივან კოსმანოვი. ცნობილი შურნაღისტი მარტინ მერხანოვი თავის წიგნში „თამაშობს „სპარტაკი“ წერს, რომ ი.კოსმანოვმა ორი თუ სამი საეჭვო ბურთი ჩათვალა ბასკების კარში, თუმცა თვითმხილველმა განათავისებინა გრეგორიო ბლასკოს კარში თითქმის ექვსეულ გოლი... მსაჯმა „გაიტანა“. დიახ, სენსაციური, ჩვენი ვიტყვით, უცნაური ანგარიშით 6-2 „გაიმარჯვეს“ თეთრ-წითლებმა. იმასაც დავეძენთ, რომ თურმე, ნუ იტყვიან, მსაჯის ასეთი თავხედური მოქმედებით გაოცებულმა ბასკებმა შეწყვეტეს აქტიური ბრძოლა და მართლაც რომ „ხელნაშემოშვებულნი“ იდგნენ მწვანე მიწიორზე.

მექვესე მატჩი ბასკმა ფეხბურთელებმა კიევიში ჩატარეს ადგილობრივ „დინამოსთან“ და 3-1 გაიმარჯვეს. სამივე გოლი შეკარგა ნ. ტრუსვერის კარში ი. ლანგარამ გაიტანა.

უკრაინის დედაქალაქიდან სტუმრები თბილისს გამოემგზავრნენ, ბაქოს მხრიდან ჩამოვიდნენ ჩვენს ქალაქში 1937 წლის 21 ივლისს.

თბილისი დიდი ზარ-ზეიმით შეხვდა ჩვენს მონათესავე ხალხს წარმომადგენლებს, დაუმარცხებელ ბასკ ფეხბურთელებს. მატჩისადმი აუოტაჟის ისიც ზრდიდა, რომ ეს იყო საერთოდ პირველი საერთაშორისო თამაში თბილისში. ქუჩაში ერთთავად სულ ჩვენს „დინამოსა“ და ბასკთა 24 ივლისის მომავალ შეხვედრაზე ლაპარაკობდნენ. ყველა მხრიდან ისმოდა „ლანგარა“, „ლუის რეგეირო“, „სილაურენი“, „ბლასკო“, „ერბარია“... მივიანებით ბორის პაიჭაძემ მისთვის ჩვეული იუმორით გვიამბო, რომ მატჩის წინა დღეებში დინამოელთა გუნდის მიღებისას ცენტრალური კომი-

ტეტის პირველმა მდივანმა ლაერენტი ბერიამ დაწვრილებით გამოიკითხა ყოველივე თამაშისადმი მზადებისა და ცალკეულ მოთამაშეთა სპორტული ფორმის შესახებ, დაინტერესდა ბასკთა გუნდის შემადგენლობითაც და დიმილით მიმართა დინამოელებს: „ეს მეგრული ენებარია საიდან შეძერა ამ „სასტავში“?“!

იმ დღეებში ყველას ბასკთა მატჩზე დასასწრებლად ბილეთის შოვნის პრობლემა აწუხებდა. წარმოიდგინეთ, გულშემატკივრები ერთ ბილეთში იძლეოდნენ... მავის საათს, ველოსიპედს ან ახალ პატეფონს „სულიოსს“ და „ცინცინათელას“ გრამფირფიტებით. გაზეთები შეხვედრისადმი ინტერესს კიდევ უფრო მეტად აღვივებდნენ - „კომუნისტის“, „ზარია ვოსტოკას“, „ვეჩერნი ტბილისის“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „ფიხულტურელის“ (ჩვენი „ლელოს“ წინამორბედი გახლდათ) ფურცლებზე მომავალი მატჩისადმი მოძენილი დიდადი მასალა (მათ შორის ფოტოც) იბეჭდებოდა. 25 000 ტირაჟით გამოუშვეს შეხვედრის ნაბეჭდი პროგრამა. ჩვენი სტადიონის შემდგომში იმხანად ბოლომდე არ იყო დამთავრებული, კერძოდ აკლდა მესამე იარუსის სკამები, ამიტომ შეხვედრამ სულ 25 000 მაყურებელი დაიკა, მაშინ როდესაც ბილეთების შესაძენად 110 000 განაცხადი შემოვიდა სტადიონზე. სხვათაშორის, ბასკ ფეხბურთელთა წინააღმდეგ ვარჯიშს „დინამოს“ სტადიონზე აუარებელი გულშემატკივარი დაესწრო, რომელთა შორის, ცხადია, ისეთებიც იყვნენ, რომლებსაც არ ჰქონდათ იმედი მატჩზე დასწრებისა. მას შემდეგ რაც რაფაელ სუბიეტას მიერ მძლავრად დარტყმული ბურთი შუაზე გააკვდა, ქალაქში ხმები დაიჩნა, ბასკები ბურთებს ხეტიკვენი საშინელი დარტყმებით. ამ მატჩისათვის სპეციალურად მოეწყო სტადიონის რადიოფიცირება, ჩატარდა პირველი რადიოტრანსლაცია. საგრძნობლად გაიზარდა მომსახურეთა, კერძოდ შემშვებ კონტროლიერთა რაოდენობა, ნაყინის, ბუტერბროდებისა და გამაგრებელი წყლების გაყიდვა. მაყურებელთა შემშვება ტრიბუნებზე 3 საათით ადრე დაიწყო.

საათის ისრები 6 მიუგახლოვდა. თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე დაიწყო მატჩი, რომელიც ისტორიულ შეხვედრად, ასე განსაჯეთ, ფეხბურთის ტრიბუნების ლევენიდად იქცა. მსაჯმა „შეწყვიტა“ სასპარეზოდ იხმო მეტოქენი. ბასკები: ბლასკო; ბარხოსი, (თამაშის მსვლელობისას იგი არესუმ შეცვალა), აედო; სილაურენი, მიუგურსა, ენებარია; გოროსტისა, პედრო რეგეირო, ლანგარა, ლარინაგა, ალო-

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

6 საათი და 16 წუთი. ბურთი, თამაში შეიყვანა ჩვენმა ცენტრალურმა თავდასხმელმა ბორის პაიჭაძემ, გადასცა იგი მ. ბერძენიშვილს, ამას კიდევ რამდენიმე პასი მოჰყვა და ბასკთა მკარე გრეგორიო ბლასკო პირველსავე წუთზე ჩაება თამაშში. მალე მის კოლექსანდრ დოროხოვის ხოვსაც „გამოუჩინდა საქმე“. პირველმა 15 წუთმა თანაბარ ბრძოლაში ჩაიარა. მოულოდნელად ლანგარამ თავური დარტყმით გააგზავნა ბურთი ჩვენს კარში. დოროხოვმა ვერ შეაჩერა იგი, მაგრამ შემოგროსი რეგეირო - პედრო თამაშგარე მდგომარეობაში აღმოჩნდა და გოლი არ ჩათვალა. მშვენივრად თამაშობდა დინამოელთა დაცვა, ჩვენი თავდასხმეულებიც „აწუხებდნენ“ სტუმრებს. მე-20 წუთზე ლოლაძის დარტყმა მოიგერია ბლასკომ, ერთი წუთის შემდეგ კი სტუმართა მკარე გაგაშელის ბურთსაც დაეთვლა. პაიჭაძემ, ასლამაზოვმა და ისევ გაგაშელმა ვერ გამოიყენეს ბურთის გატანის კარგი შესაძლებლობანი. თავის მხრივ ლანგარამაც ოდნავ ააცილა მიზნი, მეტე კი დოროხოვმა აკრობატულ ნახტომში აიღო სილაურენის უძლიერესი დარტყმა.

32-ე წუთზე ბასკებმა მაინც შეძლეს ბურთის გატანა. რა გასაკვირია, რომ მისი ავტორი გუნდის მთავარი ბომბარდირი ლანგარა იყო. ამის შემდეგ ვირტუოზული თამაშის ჩვენება მოუხდა უკვე ბლასკოს - მან კუთხურზე გადაიყვანა გადაშლის მიერ 3 მეტრედან დაარტყმული ბურთი. მეორე ტაიმი თბილისელთა შეტევით დაიწყო. განსაკუთრებით აქტიურობდა გაგუა, რომელიც შეტევაშიც იყო და დაცვაშიც. 36-ე წუთზე ბასკები სასაწყობად გადაურჩნენ საპასუხო გოლს: პაიჭაძემ ზედიზედ 3 მცველი მოატყუა, 3 მეტრედან დაარტყა კარში, მაგრამ უკანასკნელ მომენტში ბურთი ზურგში მოხვდა წაქცეულ მეკარეს. ერთი წუთის შემდეგ მცველმა აედომ ცარიელი კარიდან გამოიტანა მ. ბერძენიშვილის მიერ დარტყმული ბურთი.

თამაშის დამთავრებამდე ერთი წუთი რჩებოდა. პ. რეგეირომ მიიღო გადაცემა მარჯვნიდან და ჩვენი ერთ-ერთი მცველის „დახმარებით“ გაზარდა ანგარიში. 0-2 ასეთი შედეგით დამთავრდა თბილისის „დინამოს“ პირველი საერთაშორისო მატჩი.

თბილისის „დინამოს“ კაპიტანმა შოთა შავგულიძემ მოგვიანებით გვიგვა თბილისურ სიცხეში (37-38 გრადუსი) ემზადებოდნენ „დინამოს“ სტადიონზე. ჩვენი გუნდი კი კრწანისში ვარჯიშობდა სიგრძელში. თავს მართლაც ჩინებულად ვგრძობდით. ბასკებს კი, რომ იტყვიან, „ცეცხლის ალი“ ასდიოდათ. სასპარეზოდ რომ გამოეყვინათ, თავს კარგად დაახლოებით პირველ ხუთ წუთს ვგრძობდით, მეტე კი...“

მატჩის მეორე დღეს ბასკები თბილისის ქუჩებში ჩვენი ფეხბურთელების მიერ ნაჩუქარი ქართული მამა-პაპური ვერცხლის ღამაზე ქამრებით დასაყრდენდნენ - ხანჯლები, ცხადა, სასტუმროში დატოვეს. ასეთივე მოკაზმულობით მოვიდნენ ისინი ფილარმონიაშიც მათთვის საგანგებოდ გამართულ კონცერტზე, მეტე კი ბანკე-

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

6 საათი და 16 წუთი. ბურთი, თამაში შეიყვანა ჩვენმა ცენტრალურმა თავდასხმელმა ბორის პაიჭაძემ, გადასცა იგი მ. ბერძენიშვილს, ამას კიდევ რამდენიმე პასი მოჰყვა და ბასკთა მკარე გრეგორიო ბლასკო პირველსავე წუთზე ჩაება თამაშში. მალე მის კოლექსანდრ დოროხოვის ხოვსაც „გამოუჩინდა საქმე“. პირველმა 15 წუთმა თანაბარ ბრძოლაში ჩაიარა. მოულოდნელად ლანგარამ თავური დარტყმით გააგზავნა ბურთი ჩვენს კარში. დოროხოვმა ვერ შეაჩერა იგი, მაგრამ შემოგროსი რეგეირო - პედრო თამაშგარე მდგომარეობაში აღმოჩნდა და გოლი არ ჩათვალა. მშვენივრად თამაშობდა დინამოელთა დაცვა, ჩვენი თავდასხმეულებიც „აწუხებდნენ“ სტუმრებს. მე-20 წუთზე ლოლაძის დარტყმა მოიგერია ბლასკომ, ერთი წუთის შემდეგ კი სტუმართა მკარე გაგაშელის ბურთსაც დაეთვლა. პაიჭაძემ, ასლამაზოვმა და ისევ გაგაშელმა ვერ გამოიყენეს ბურთის გატანის კარგი შესაძლებლობანი. თავის მხრივ ლანგარამაც ოდნავ ააცილა მიზნი, მეტე კი დოროხოვმა აკრობატულ ნახტომში აიღო სილაურენის უძლიერესი დარტყმა.

32-ე წუთზე ბასკებმა მაინც შეძლეს ბურთის გატანა. რა გასაკვირია, რომ მისი ავტორი გუნდის მთავარი ბომბარდირი ლანგარა იყო. ამის შემდეგ ვირტუოზული თამაშის ჩვენება მოუხდა უკვე ბლასკოს - მან კუთხურზე გადაიყვანა გადაშლის მიერ 3 მეტრედან დაარტყმული ბურთი. მეორე ტაიმი თბილისელთა შეტევით დაიწყო. განსაკუთრებით აქტიურობდა გაგუა, რომელიც შეტევაშიც იყო და დაცვაშიც. 36-ე წუთზე ბასკები სასაწყობად გადაურჩნენ საპასუხო გოლს: პაიჭაძემ ზედიზედ 3 მცველი მოატყუა, 3 მეტრედან დაარტყა კარში, მაგრამ უკანასკნელ მომენტში ბურთი ზურგში მოხვდა წაქცეულ მეკარეს. ერთი წუთის შემდეგ მცველმა აედომ ცარიელი კარიდან გამოიტანა მ. ბერძენიშვილის მიერ დარტყმული ბურთი.

თამაშის დამთავრებამდე ერთი წუთი რჩებოდა. პ. რეგეირომ მიიღო გადაცემა მარჯვნიდან და ჩვენი ერთ-ერთი მცველის „დახმარებით“ გაზარდა ანგარიში. 0-2 ასეთი შედეგით დამთავრდა თბილისის „დინამოს“ პირველი საერთაშორისო მატჩი.

თბილისის „დინამოს“ კაპიტანმა შოთა შავგულიძემ მოგვიანებით გვიგვა თბილისურ სიცხეში (37-38 გრადუსი) ემზადებოდნენ „დინამოს“ სტადიონზე. ჩვენი გუნდი კი კრწანისში ვარჯიშობდა სიგრძელში. თავს მართლაც ჩინებულად ვგრძობდით. ბასკებს კი, რომ იტყვიან, „ცეცხლის ალი“ ასდიოდათ. სასპარეზოდ რომ გამოეყვინათ, თავს კარგად დაახლოებით პირველ ხუთ წუთს ვგრძობდით, მეტე კი...“

მატჩის მეორე დღეს ბასკები თბილისის ქუჩებში ჩვენი ფეხბურთელების მიერ ნაჩუქარი ქართული მამა-პაპური ვერცხლის ღამაზე ქამრებით დასაყრდენდნენ - ხანჯლები, ცხადა, სასტუმროში დატოვეს. ასეთივე მოკაზმულობით მოვიდნენ ისინი ფილარმონიაშიც მათთვის საგანგებოდ გამართულ კონცერტზე, მეტე კი ბანკე-

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ნსო; დინამოელები: დოროხოვი; შავგულიძე, ჭუმბურიძე; გაგუა, მინავე, ჯორბენაძე; გაგაშელი, მ. ბერძენიშვილი, პაიჭაძე, ლოლაძე, ასლამაზოვი (იგი ვლადიმერ ბერძენიშვილმა შეცვალა). გუნდების კაპიტნებმა შოთა შავგულიძემ და გილერმო გოროსტისამ, რომელმაც ამ დღეს თავიანთი გუნდისათვის, მოულოდნელად „საეჭვოდ ავადამხდარი“ ლუის რეგეირო შეცვალა, მოედნის ცენტრში სასპარეზოდ გაამწკრივეს თავიანთი გუნდები. გაიშმა სტუმარ-მასპინძელთა გულთბილი ურთიერთ მისალმებანი.

ოთარ ნოზაძე

გაგაშელა და ადლორხოვი იგერიებენ სტუმართა შეტევას

იუგები - მეოთხედ!

(პირველი მხარე)

და აი, ფინალი: იუგოსლავია - რუსეთი 6:6.2

იუგოსლავია: ბოდიროვა (11), შეპანოვიჩი (5), ობრადოვიჩი (7), ბერიჩი (2), ჯორჯევიჩი (7), რებრაჩა (16), ტომასევიჩი (7), ტომიჩი (9).

რუსეთი: კარასიოვი (9), კუდელინი (14), პაშუტინი, ვისურინი (3), დომანი (4), ბაბკოვი (4), მიხაილოვი (9), პანოვი (14), ნოსოვი (5).

ამ გამარჯვების შემდეგ მსოფ-

ცენტრალური თავდასხმელის ფე-ლკო რებრაჩას ოსტატობის წყალობით იძალდებოდა.

დანარჩენ გუნდებს შაბათ-კვირას გამართულმა მატჩებმა შემდეგი ადგილები მიუჩინა:

სენეგალი - სამხრეთ კორეა 75:72 (XV-XVI ადგილი), ნიგერია - იაპონია 70:60 (XIII-XIV), პუერტო-რიკო - კანადა 92:81 (XI-XII), ბრაზილია - ავსტრალია 79:75 (IX-X), ლიტვა - არგენტინა 77:76 (VII-VIII), ესპანეთი - იტალია 64:61 (V-VI), აშშ - საბერძნეთი 84:61 (III-IV).

წინასწარ გთქვამთ, რომ ლაპარაკია სულ სხვა ორგანიზაციების ჩემპიონსა და პრეტენდენტზე, მაგრამ მაინც, მაინც...

17 აგვისტოს იწყება და 26-მდე გასტანს მალაი, მე-17 კატეგორიის საერთაშორისო ტურნირი, აქაბა რუბინსკის ტრადიციული მეორილი, რომელიც უოველწლიურად ტარდება პოლონეთის კურორტ პოლიანოცაში. ვიღაც ადარ მიუღია იქ მონაწილეობა.

ამჯერად პოლიანოცა ზღრუში 10 მოჭადრაკე გამოვა: მსოფლიო ჩემპიონი ფიდეს ვერსიით ანატოლი კარპოვი (რუსეთი), მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტი მსოფლიო საქადრაკო საბჭოს კურსით ალექსეი შიროვი (ესპანეთი), დიდოსტატები: ვასილი ივანჩუკი (უკრაინა), ალექსანდრ ბელიავსკი (სლოვენია), სერგეი რუბლევი (რუსეთი), პეტერ ლეკო (უნგრეთი), მიხაილ კრასენკოვი (საქართველოს ყოფილი ჩემპიონი, ახლა პოლონეთის სახელით გამოდის), ლემბიტ ოლი (ესტონეთი), საერთაშორისო ოსტატები პოლონეთიდან ტომაშ მარკოვსკი და ბოგდან მაციეია.

ახლა კი ზოგი რამ იმაზე, რითია ეს ტურნირი საინტერესო მრავალრიცხოვანი გულშემატკვრელისთვის. იანვარში კარპოვი კიდევ ერთხელ გახდა მსოფლიო ჩემპიონი ფიდეს ვერსიით, მაგრამ ვერ შეაჩერა „რეიტინგ-ლისტში“ შემდეგში დატემა. დაგვეთანხმებით, ვერაფერი შესაფერისია ჩემპიონისთვის მესხეთე ადგილი (2725 პუნქტი) ფიდეს „რეიტინგ-ლისტში“, ანდა სულაც მერვე (2687) მსოფლიო საქადრაკო საბჭო საში. წოდებასთან ერთად რეიტინგი უდავოდ გასწავთ მოჭადრაკის სადარბაზო ბარათი, ისე რომ, ამდენი მარცხის შემდეგ კარპოვი აუცილებლად შეეცდება მდგომარეობის გამოსწორებას, მით უმეტეს, როცა შეჭობრებაში ამდენი წამყვანი მოჭადრაკეა.

და მეორე: წლეულს ნამდვილად გვაოცებს ყოფილი რიგელი შიროვი, რომელმაც მკვეთრად წაიწია წინ ორივე რეიტინგ-ლისტში - იგი ფიდეს სიაში შეეჭვსება (2710), მსს-ს სიაში კი მეოთხე (2708). რაც მთავარია მან დამატებლად მოუგო ამჟამად მსოფლიო-

ჩვენსოთ რეპორტი იტალიაზე

ოში სიძლიერით მესამე მოჭადრაკედ აღიარებულ ვლადიმერ კრამნიკს (რომელთანაც მანამდე დადებითი ანგარიში ჰქონდა!) და ოქტომბერში გარი კასპაროვს უნდა შეხვდეს. ყოველივე ამის შემდეგ სრულიად გაუგებარი იყო შიროვის საშინელი კატასტროფა დორტმუნდში; სადაც მან 10 მონაწილეს შორის მეათე ადგილი დაიკავა. რა თქმა უნდა, ყველას აქვს ავადმყოფობის „უფლება“, მაგრამ ამ ავადმყოფობაზეც რომ კინტი არავის დაუძრავს!

ერთი სიტყვით, კარპოვისა და შიროვისათვის რუბინსკის ჩემპიონობის მართლაც რომ დიდი მნიშვნელობა აქვს. შემოდგომაზე ხომ ერთსაც მოელის მსოფლიო პირველობაზე გამოსვლა (კასპაროვისთვის ეს არის „ნოკაუტ-სიტუა“ ლას-ვეგასში) და მეორესაც (მატი კასპაროვთან) ისე რომ, ვნახოთ...

11 აგვისტო, სამხრეთი

საქართველოს ტელევიზია. I არხი. „ასპარეზი“ (22.20). **კავკასია.** „გარსკვლავები“ (17.45). **ტელეკომპანია VII არხი.** სპორტული კურონები (20.45). გავისენოთ საფრანგეთი-98: პოლანდია - არგენტინა (21.15). რუსეთის ტელევიზია. **HTB plus სპორტ.** ფრენბურთის გაკვეთილები (7.05; 14.30). ველოსპორტი (8.00; 0.10). ცურვა (10.15; 16.55). კალათბურთი (13.25). გავისენოთ საფრანგეთი-98 (19.00; 21.15). კრივი (23.15). **EUROSPORT.** ველოსპორტი (10.30; 15.30; 2.00). კალათბურთი (11.00). ფეხბურთი (13.30; 18.30; 19.30; 23.00; 1.00). ჩოგბურთი (17.00; 21.00). ავტოსპორტი (2.30).

12 აგვისტო, ოთხშაბათი

საქართველოს ტელევიზია. I არხი. ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა: „დინამო“ - „ატლეტიკი“ (12.15; 13.45). **კავკასია.** „გარსკვლავები“ (17.45). **ტელეკომპანია VII არხი.** გავისენოთ საფრანგეთი-98: ბრაზილია - საფრანგეთი (21.25). რუსეთის ტელევიზია. **HTB plus სპორტ.** მავიდის ჩოგბურთის გაკვეთილები (7.05; 14.30). ცურვა (7.45). ფეხბურთი (16.00; 19.10; 21.25; 1.15). ჩოგბურთი (16.25; 0.10) **EUKOSPORT.** ვე-

„გოგო-ლოგო“ - პოთაგაჟეთა სისაკალი

9 აგვისტოს ჩატარდა ლატარია „ლოტო 6-42“, თანხმლები „სუპერ-7“ ტირაჟის მეთხუთმეტე გათამაშებით.

„ლოტო 6-42“-ის მოგებახვედრილი რიცხვები: 12. 16. 22. 27. 30. 33

6 ციფრი ვერავინ გამოიგნო.
5 ციფრი - 127.30 ლარი.
4 ციფრი - 15.70 ლარი.
3 ციფრი - 150 ლარი.

„სუპერ-7“-ის მოგებიანი ციფრები: 4 1 4 2 6 0 2.

შემდეგი ტირაჟი შედგება 16 აგვისტოს, ვეკ-პოტი 49.025 ლარი. ითამაშეთ ლატარია ტოტო-ლოტო! იგი თქვენი გამდიდრების შანსია! გისურვებთ ნარმატებას!

საპარტემლოს სკორტის ეროვნული ფონდი

ლოსპორტი (10.30, 15.30; 2.00). გოლფი (11.00). მოტოსპორტი (12.00; 16.00; 2.30). ფეხბურთი (13.30; 19.00; 23.00). ჩოგბურთი (17.00), 21.00, ველოსპორტი (18.30).

14 აგვისტო, პარასკეტი

საქართველოს ტელევიზია. „ასპარეზი“ (21.20). **კავკასია.** „გარსკვლავები“ (17.45). **ტელეკომპანია VII არხი.** ფეხბურთი, გერმანიის ჩემპიონატი (22.05). **რუსეთის ტელევიზია.** **HTB.** საფეხბურთო კლუბი (18.25). **HTB plus სპორტ.** საჭადრაკო გაკვეთილები (7.05; 14.45). ჩოგბურთი (8.15). ცურვა (9.20). გოლფი (12.10). ფეხბურთი (13.10; 17.05; 21.55). **EUROSPORT.** ველოსპორტი (15.00; 0.30; 2.00). ავტოსპორტი (11.00; 12.00; 16.00). „ფორმულა-3000“ (17.00). ცხენოსნობა (20.00). ჩოგბურთი (21.00; 22.00; 3.00). კრივი (1.00). „კარტინგი“ (2.30).

15 აგვისტო, შაბათი

საქართველოს ტელევიზია. I არხი. ფეხბურთი: „დინამო“ (თბ.) - „მერანი-91“ (18.00). **კავკასია.** „გარსკვლავები“ (17.45). **ტელეკომპანია VII არხი.** რუსეთის საფეხბურთო ჩემპიონატი (16.55). **HTB.** საფეხბურთო კლუბი (0.35). **HTB plus სპორტ.** ფრენბურთის გაკვეთილები (9.40; 15.15). ფეხბურთი (9.55; 13.00; 18.55; 0.00). კალათბურთი (13.30). კრივი (22.15). **EUROSPORT.** ველოსპორტი (10.30, 15.00; 2.00), ტრიატლონი (12.00). ავტოსპორტი (13.00; 16.00; 17.00; 2.30). ცხენოსნობა (20.00). ჩოგბურთი (21.00; 22.00; 3.00).

16 აგვისტო, კვირა

საქართველოს ტელევიზია. II არხი. სუპერმარტი (20.40). **რუსთავი-2.** სპორტული პროგრამა (20.30). **კავკასია.** „გარსკვლავები“ (18.00). **ტელეკომპანია VII არხი.** ფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი (10.00). რუსეთის ტელევიზია. **OPT-I.** საფეხბურთო მიმოხილვა (16.05). **HTB plus სპორტ.** ფეხბურთი (9.55; 12.40). მძლეობა (18.00). ჯადრაკი (19.30). კალათბურთი (21.40). **EUROSPORT.** ველოსპორტი (9.30; 16.30; 21.00). მოტოსპორტი (11.00, 12.00; 23.00). ავტოსპორტი (12.30; 13.15; 15.00, 22.00). ფეხბურთი (19.00), ჩოგბურთი (1.30).

ყურადღება!

გრძელდება საბჭოთაების დამატებით მიღება ახალი სასწავლო წლისათვის საპარტემლოს ფიზიკური აღზრდისა და სკორტის აბაღმების ფასიანი სწავლების დღის ბანკოფილუმის ყველა საპრობლემო (შეერთებული - სკორტის სახეობათა მიხედვით, პედაგოგი, სამკურნალო ფიზიკულურა და რეაბილიტაცია), აბრმობა, დაუსწრებელი სწავლების ფასიანი და საბიუჯეტო სემინარები. საბუღალტრო მიღება 15 აგვისტოს ჩათვლით (კავკასიის, 49).

ფოტო-პროსპორდი

ფეხბურთის გულშემატკვრელს! გაამოიცანით ამ ფოტოსურათებზე ასახული მომენტების მთავარი მოქმედი პირობი, გუნდები, ფეხბურთელები და მატჩების ჩატარების თარიღები

ფინანსური გათვალისწინებული პროსპორდის პასუხები:

თარაზულად: 5. მარული, 6. „ქვევრი“, 10. პალმა, 11. ისარი, 12. ისტორია, 15. ანკისი, 16. სტარტი, 17. კროლი, 18. არმია, 21. „იბერია“, 23. „ინტერი“, 27. ატლანტი, 29. ორგია, 30. კენია, 31. ალბომი, 32. ასპიტი. **შეუვლად:** 1. ტაიში, 2. ალმასი, 3. ავარი, 4. ტრასა, 7. ნავანი, 8. კროლი, 9. ურარტი, 13. „ასტროია“, 14. ატამანი, 19. აბჯარი, 20. ირონია, 22. რალი, 24. შტორმი, 25. ატლასი, 26. ვილი, 28. ცენტრი.

„ფორმულა-1“-ით აფრიკალები დაინტერესდნენ

სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკა, რაც დრო გადის, სულ უფრო ფართოდ ეროვნება მსოფლიოს სპორტულ ცხოვრებაში. ბოლო ხანს მასპინძლობა გაუკეთა უდიდეს ტურნირებს სხვადასხვა სახეობაში. როგორც ეტყობა, ახლა ავტოსპორტის ჯეროც დადგა. თურმე, ქვეყნის უმაღლეს სელმდგანელობას დიდი სურვილი ჰქონია უმასპინძლოს „ფორმულა-1“-ის მსოფლიოს ჩემპიონატის ერთ-ერთ ეტაპს, მიუხედავად იმისა, რომ სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში თამბაქოს ფირმების რეკლამირება აკრძალულია. არადა, ფორმულა-1-ის გუნდებს თამბაქოს მწარმოებელი ფირმები უწყვეტ სპონსორობას. ამ დღეებში სამხრეთ აფრიკის სპორტის მინისტრმა სტივ ტშვეტემ განაცხადა: „ყველაფერს ვიღონებთ, რათა ფორმულა-1 ჩვენს ქვეყანაში ჩამოვიყვანოთ“. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ნელსონ მანდელა სპორტის დიდი ქომაგია. სწორედ მან დაავალა სპორტის მინისტრს აქტიური პოზიცია დაიკავოს, რათა ფორმულა-1-მა შვედ კონტინენტზე ფეხი მოიკიდოს.

მთავარი რედაქტორი თენგიზ ბაჩვილიანი